

دووهم ساموئیل

گه‌یشتنی هه‌والی مردنی شاول

1 ئەوه بوو پاش مردنی شاول و گه‌پرانه‌وه‌ی داود له لیدانی عه‌مالیقییه‌کان، داود دوو رۆژ له چیق‌لگ مایه‌وه. 2 له رۆژی سییه‌مدا بینی گه‌نجیک له تۆردوگا‌که‌ی شاوله‌وه به جلی دراو و سه‌ری تۆزاوییه‌وه هات، کاتی‌ک گه‌یشته‌لای داود که‌وته سه‌ر زه‌وی و کپ‌تۆشی برد. 3 داود لێ پرسی: «له‌کوی‌وه هاتوویت؟»

ئه‌ویش وه‌لامی دایه‌وه: «له‌ تۆردوگا‌ی ئیسرائیه‌وه ده‌رباز بووم.»

4 داودیش پێ گوت: «پرووداوه‌که‌ چۆن بوو؟ تکایه‌ پێم رابگه‌یه‌نه.»

ئه‌ویش گوتی: * «جه‌نگاوه‌ران له‌ جه‌نگه‌که‌دا هه‌لاتن، زۆریه‌ی جه‌نگاوه‌ران که‌وتن و مردن، شاول و یۆناتانی کوریشی مردن.» 5 داودیش به‌و گه‌نجه‌ی گوت که‌ هه‌واله‌که‌ی پێم رابگه‌یانده‌بوو: «چۆن زانیت شاول و یۆناتانی کوری مردوون؟»

6 گه‌نجه‌که‌ش پێ گوت: «وا پرێکه‌وت من له‌ کبۆی گلبوع بووم، بینم شاول به‌سه‌ر پر مه‌که‌یدا ده‌چه‌مایه‌وه، گالیسه‌که‌ و سواره‌کانیش به‌توندی به‌دوایه‌وه بوون. 7 ئاویری له‌دوای خۆی دایه‌وه و منی بینی، بانگی کردم، منیش گوتم: «ئه‌وه‌تام.»

8 «لێ پرسیم: «تۆ کیت؟»

«منیش وه‌لام دایه‌وه: «من عه‌مالیقیم.»

* 1:4 ئەو گه‌نجه‌ هه‌واله‌که‌ی شیواندووه، بۆ راستی پرووداوه‌که‌ پروانه‌یه‌که‌م ساموئیل به‌شی

9 «ئینجا پئی گوتم: "نکایه، وهره سه‌رم و بمکوژه! له سه‌ره مه‌رگدام، به‌لام هینستا ژیانم تیدا ماوه.»

10 «منیش چوممه سه‌ری و کوشتم، چونکه زانیم پاش که‌وتنه‌کی نازییت، ئیتر تاجه‌کی سه‌ر سه‌ری و بازنه‌کی که به قۆلییه‌وه بوو بردم و ئەوانهم بۆ لای گه‌وره‌م هیناوه.»

11 داود جله‌کانی له‌به‌رخۆی دادپری، به هه‌مان شیوه هه‌موو ئەو پیاوانه‌ی که له‌گه‌لی بوون. 12 لاوانه‌وه و گریان، هه‌تا ئیواره به‌پروژوو بوون، بۆ شاول و یوناتانی کۆری و هه‌موو سوپای یه‌زدان و بنه‌ماله‌ی ئیسرائیل، چونکه به شمشیر که‌وتن.

13 ئیتر داود به گه‌نجه‌کی گوت: «تۆ خه‌لکی کویت؟»

ئه‌ویش گوتی: «من کۆری پیاویکی عه‌مالیقی نامۆم.»

14 داودیش پئی گوت: «چۆن سلّت نه‌کرده‌وه له‌وه‌ی ده‌ستت درێژ بکه‌یت هه‌تا ده‌ستنی‌شان کراوی یه‌زدان له‌ناو به‌یت؟»

15 ئینجا داود یه‌کیک له خزمه‌تکاره‌کانی بانگکرد و گوتی: «وه‌ره پێشه‌وه و بیکوژه!» ئه‌ویش لێیدا و مرد. 16 له‌به‌ر ئەوه‌ی داود پئی گوتی: «خوینی خۆت له‌ ملی خۆته، چونکه ده‌مت شایه‌تی له‌سه‌ر دایت و گوتت: "من ده‌ستنی‌شان کراوی یه‌زدانم کوشت.»»

لاوانده‌وه‌ی داود بۆ شاول و یوناتان

17 داود به‌م لاوانه‌وه‌یه بۆ شاول و یوناتانی کۆری لاواندیه‌وه و

18 فرمانی دا که نه‌وه‌ی یه‌هودا ئەم لاوانده‌وه‌یه‌ی که‌وان فێر بن. ئەوه له‌ په‌رتووکی یاشارد[†] نووسراوه:

19 «ئهی ئیسرائیل! ئای چۆن قاره‌مانان که‌وتن!

شکۆمه‌ندیه‌که‌ت له‌سه‌ر به‌رزایه‌کانت کوزراوه.

† 1:18 په‌رتووکی یاشار: بروانه یه‌شوع 10:13.

20 «له گهت پرایمه گه یه بن،
له شه قامه کانی ته سقه لان مرده مه دهن،
نه وهک چکانی فه له سستییه کان دنخوش بن،
نه وهک چکانی خه ته نه نه کراوان پیمان خوش بن.

21 «ته ی چیا کانی گلبوع،
با شه ونم و بارانتان به سه ره وه نه ییت،
نه یکلکه کانت پدشکه شکر اوی دانه ویله،
چونکه له وی قه لغانی پاله وانان گلاو بووه،
قه لغانه که ی شاول، بی چه ورکردنی به رۆن.

22 «له خوینی کوزراوان و
له جه سته ی پاله وانان
که وانه که ی یوناتان نه هاته وه دواوه و
شمشیره که ی شاولیش به به تالی نه گه رایه وه.

23 شاول و یوناتان،
له ژیاناندا خوشه ویست و شیرین بوون،
له مه رگیشدا له یه کتر جیا نه بوونه وه.
له هه لو تیرره وتر و
له شیر به هیتر بوون.

24 «ته ی چکانی ئیسرائیل،
بو شاول بگریین،
ته وه ی بهرگی سوور و نه رمی له بهرکردن،
ته وه ی خشلی زپری به کراسه کاتانه وه کرد.

25 «تای چۆن قاره مانان له ناو جهرگه ی جهنگدا که وتن!
یوناتان له سه ر بهر زایه کانتدا کوژرا.

26 یونانی برام، دلم بۆت گوشرا،
زور شیرین بوویت له لام،
خۆشه ویستی تۆ بۆ من
له خۆشه ویستی خاتمان سه یرتر بوو.

27 «ئای چۆن قاره مانان کهوتن!
چه که کانی جهنگ † له ناوچون!»

2

دهستینانکردنی داود وهک پاشای یه هودا

1 ئەوه بوو پاش ئەمه، داود له یهزدانی پرسی و گوتی: «سه ربکه وم بۆ
یه کێک له شارۆچکه کانی یه هودا؟»
یهزدانیش پێی فهرموو: «سه ربکه وه.»
داودیش گوتی: «بۆ کوێ سه ربکه وم؟»
ئەویش فهرمووی: «بۆ چه برۆن.»

2 ئینجا داود بۆ ئەوی سه رکهوت، خۆی و ههر دوو ژنه که ی،
ئە حینۆعه ی یه زره عیلی و ئە بیکایل که بیوه ژنی نابالی کارمه لی بوو.
3 ههروه ها داود ئەو پیاوانه ی له گه لیدا بوون هه ریه که و له گه ل خیزانه که ی
برد و له شاری چه برۆن و شارۆچکه کانی نیشته جی بوون. 4 پاشان پیاوانی
یه هودا هاتن و له وی داودیان به پاشای بنه ماله ی یه هودا دهستینشان کرد.
کاتیکی به داود راگه یه نرا و گو ترا که پیاوانی یاقیش گلعاد شاولیان
ناشتوو، 5 داودیش چه ند نێردراوینکی بۆ لای پیاوانی یاقیش گلعاد نارد بۆ
ئەوه ی پێیان بلین: «با یه زدان به ره که تدارتان بکات، که ئەم چا که یه تان
له گه ل گه وره تان، له گه ل شاولدا کردوو و ناشتوتانه. 6 ئیستاش با
یه زدان خۆشه ویستی نه گۆر و دلسوزیتان پیشان بدات، ههروه ها منیش
ئەم چا که یه تان له گه لدا ده که م، چونکه ئیوه ئەم کاره تان کرد. 7 ئیستاش

† 1:27 چه که کانی جهنگ مه بهستی له شاول و یونانان.

بازووتان به هیز بکن و نازابن، چونکه شاولی گه وره تان مردوو و بنه مالهی یه هودا منیان به پاشای خویمان ده ستنیشان کردوو.»

جهنگی تیوان بنه ماله کانی داود و شاول

⁸ له و کاته دا ته بنیری کوری نیری فرماندهی گشتی سوپا که ی شاول، ئیشبوشه تی کوری شاولی بردبو و په راندبوویه وه بو مه چه نه یم و ⁹ کردبووی به پاشای گلعاد و ئه شوری* و یه زره عیل و ئه فرایم و بنیامین و هم موو ئیسرائیل.

¹⁰ ئیشبوشه تی کوری شاول ته مه نی چل سال بوو کاتیک بوو به پاشای ئیسرائیل، دوو سال پاشایه تی کرد، ته نها بنه مالهی یه هودا دوا ی داود که وتن. ¹¹ ئه و ماوه یه ش که داود تپیدا له حه برۆن پاشایه تی کرد له سه ر بنه مالهی یه هودا، حه وت سال و شه ش مانگ بوو.

¹² ته بنیری کوری نیر و پیاوانی ئیشبوشه تی کوری شاول مه چه نه یمیان به جیپیش و چوون بو گبعون. ¹³ هه روه ها یوئابی کوری چه رو یا و پیاوانی داودیش چوونه دهره وه و له لای گوومه که ی گبعون به یه که گه یشتن، جا ته مان له سه ر گوومه که له م لا و ئه وانیش له سه ر گوومه که له و لا دانیشتن.

¹⁴ ئینجا ته بنیر به یوئابی گوت: «با هه ندیک له گه نجه کان هه ستن و له به رده مماندا ده سته ویه خه به ره نگاری یه کتری ببنه وه.»

یوئابیش گوتی: «با هه ستن.»

¹⁵ جا هه ستن به هه لبراردنی دوا زده پیاو بو بنیامین و ئیشبوشه تی کوری شاول و دوا زده پیاویش بو داود. ¹⁶ ئینجا هه ریه که و سه ری به رامبه ره که ی خو ی گرت و شمشیره که ی کرد به قه برغه ی دا و هه موویان کوزران. له بهر ئه وه ئه و شوینه له گبعون به حه لقه ت هه چوریم † ناو نرا.

* 2:9 له وانه یه مه به ستی له هۆزی ئاشیر بیت. † 2:16 حه لقه ت هه چوریم: واته کله گی شمشیره تیره کان.

17 جا له و پرۆزه دا شه په كه زۆر توند بوو، ئەبنێر و پیاوانی ئیسرائیل له بهرامبەر پیاوانی داود تێکشکان.

18 هەر سێ کۆره كهی چه رویاش، یۆئاب و ئەبیشهی و عهساهییل لهوی بوون. عهساهییلش پێیهكانی سووك بوون وهك مامزێ كۆی. 19 جا عهساهییل دواي ئەبنێر كهوت و له راوانانی ئەبنێردا نه بهلای راست و نه بهلای چهپدا لاینه دا و 20 ئەبنێریش ئاوری له دواوه دایهوه و گوتی: «ئەمه تۆی، عهساهییل؟»

ئەویش گوتی: «منم.»

21 ئەبنێریش یێی گوت: «بهلای راست یان چهپدا لابده و یهكێك له كهنجهكان بگه و بۆ خۆت تالانی بکه.» بهلام عهساهییل نهیویست وازی لی بهینیت.

22 دیسان ئەبنێر به عهساهییلی گوت: «به دواي منهوه مه به، بۆچی له گهڵ زهوی تهخت بکهم؟ پاشان چۆن پرووم بیت لهلای یۆئابى برات سه بهرز بکه مهوه؟»

23 بهلام عهساهییل قایل نه بوو وازی لی بهینیت، له بهر ئەوه ئەبنێر لێیدا و پر مه كهی كرد به سکیدا و پر مه كه له پشتهیهوه ده رچوو. جا له ویدا كهوت و له شوینی خۆیدا مرد، بۆیه ههركه سێك ده هاته ئەو شوینهی كه عهساهییل تێیدا كهوت و مرد، راده وهستا.

24 بهلام یۆئاب و ئەبیشهی دواي ئەبنێر كهوتن و خۆرئاوا بوو كا تێك گه یشتنه گردی ئەمما ئەوهی نزیکي گیههه له سه رپێگای چۆلهوانی گبعۆن. 25 جا نهوهی بنیامین له دواي ئەبنێر كۆبوونهوه و بوون به یهك كۆمهڵ و له سه رگردیک راوهستان.

26 ئەبنێر هاواری له یۆئاب كرد و گوتی: «ئایا ههتا ههتا یه شمشێر خوین ده رپێژیت؟ ئایا نازانیت كۆتاییه كهی تال ده بیت؟ ههتا كهی به جهنگاوه ران نالییت: «واز له راوانانی برا کاتان بهین؟»

27 یۆتاییش گوتی: «به خودای زیندوو، ته گهر قسه ت نه ده کرد، هه تا به یانی هیچ پیاویک وازی له راوانانی برا که ی نه ده هینا.»

28 پاشان یۆتاب فووی به که پره نادا کرد و هه موو جهنگاوه ران پراوه ستان، ئیتر دوای ئیسراییل نه که وتن و نه گه پانه وه بۆ جهنگ.

29 ئینجا ته بنیر و پیاوه کانی به دریزایی ته و شه وه به ناو عه رافادا[‡] پڕۆیشتن و له پرووباری ئوردون په رینه وه و به ناو بیتروندا پڕۆیشتن و هاتن بۆ مه هه نه یم.

30 یۆتاییش له راوانانی ته بنیر گه پرایه وه و هه موو جهنگاوه رانی کۆکرده وه. ییجگه له عه ساهیل، تۆزده پیاو له خزمه تکاره کانی داود ون بوون،³¹ به لام پیاوه کانی داود له و بنیامینیانه ی که له گه ل ته بنیر بوون سی سهد و شه ست که سیان لی کوشتبوون.³² ئینجا عه ساهیلیان هه لگرت و له گۆره که ی باوکی که له بیت له حمه ناشتیان و یۆتاب و پیاوه کانی به دریزایی ته و شه وه پڕۆیشتن و له به ره به یان گه یشتنه هه برۆن.

3

1 جهنگ له نیوان بنه ماله ی شاول و مالی داود دریزه ی کیشا، هه تا ده هات داود به هیزتر ده بوو، بنه ماله ی شاولیش هه تا ده هات لاوازتر ده بوون.

2 داود له هه برۆن چه ند کورپکی بوو:

کورپه تۆبه ره که ی ته منۆن بوو که له ته حینۆعه ی یه زره عیلی بوو؛
3 دووه میان یکتیاف له ته بیگیال بوو که بیوه ژنه که ی نابالی کارمه لی بوو؛

‡ 2:29 شیونیک بوو له ده ریاچه ی جه لیله وه هه تا ده ریای مردوو.

سپه میان ئەبشاڤۆم* کۆری مه عکای کچی ته لمه ی پاشای گه شوور بوو؛
 4 چواره میان ئەدۆنیای کۆری هه گیس بوو؛
 پینجه میان شه فه تیای کۆری ئە بیتهل بوو؛
 5 شه شه میان یه ترعام له عه گلای ژنی داود بوو.
 ئەمانه له هه برۆن بو داود له دایک یون.

ئەبنیر ده چیتته پال داود

6 ئەوه بوو کاتیک جهنگ له تیوان بنه ماله ی شاول و مالی داود به رپا بوو، ئەبنیر پینگه ی خۆی له ناو بنه ماله ی شاول به هیز ده کرد. 7 شاول که نیزه یه کی هه بوو ناوی رپچپای کچی ئەیا بوو، ئیشبۆشه تیش به ئەبنیری گوت: «بۆچی له گه ل که نیزه که ی باو کم جووتیویت؟»

8 ئەبنیر به قسه که ی ئیشبۆشه ت زۆر تووره بوو و گوتی: «ئایا من سه گیم له خزمه تی یه هودا؟ هه تا ئەمرۆ من دلسۆز بووم له گه ل مالی شاولی باوکت و له گه ل برا کانی و هاوڕپیه کانی، هه روه ها تووم نه داوه ته ده ست داوده وه. تۆش به هۆی په یوه ندیم به و ژنه وه گونا هبارم ده که کیت؟ 9 با خودا توندترین سزای ئەبنیر بدات، ئەگه ر من پالپشتی داود نه که م و سوینده که ی یه زدان نه هینمه دی، 10 بۆ گواستنه وه ی پاشابه تیه که له بنه ماله ی شاول وه، هه روه ها دامه زران دنی ته ختی داود له ئیسرا ئیل و یه هودا، له دانه وه هه تا یریری شابه ع.†» 11 ئیتر ئیشبۆشه تیش نه یتوانی به یه ک وشه وه لامی ئەبنیر بداته وه، چونکه لینی ده ترسا.

* 3:3 ئەبشاڤۆم: ناویکی عیبرییه به واتای باوکی ناشتی، به لام ناکۆکی له گه ل داودی باوکی هه بوو و سه رکردایه تی یاخیبووتیکی کرد له دزی. بۆ زانیاری زیاتر پروانه به شه کانی 13-18 و زه بووره کان 3. † 3:10 واته له باکووری ئیسرا ئیل هه تا باشوور.

12 ئىنجا ئەبنىر نىردراوى بۇ لاي داود نارد بۇ ئەوهى به ناوى ئەوهوه بلنن: «ئەم خا كە هى كىيە؟» ههروهه بلنن: «پهيمانى خۆتم له گەلدا بهسته، ئەوهه تا منىش دەستم له گەلدايه بۇ ئەوهى هه موو ئىسرائىل بۇ خۆت بگەر ئىتتهوه.»

13 داودىش گوتى: «باشه، من پهيمانى خۆتم له گەلدا ده بهستم، به لام يەك شتت لى داوا ده كەم، ئەويش ئەوهيه: كاتىك دىت بۇ ئەوهى بمىنىت، ئەگەر مىخەلى كچى شاول له گەل خۆتدا نه هينىت، ئەوا پرووى من ناينىت.» 14 ئىنجا داود نىردراوى بۇ لاي ئىشبو شەتى كورى شاول نارد و گوتى: «مىخەلى ژم بدوه كه به سه د پىستى سهرى ئەندامى نىرينهى فهلهستىيه كان له خۆم ماره كردوه.»

15 له بهر ئەوه ئىشبو شەت ناردى و له مێرده كەى وه رىگرتەوه، له پەلتىيلى كورى لايش. 16 مێرده كەى له گەلى ده پۆيشت و به داويدا ده گريا ههتا گەيشته به حورىم. ئىنجا ئەبنىر پى گوت: «برۆ، بگەر پۆه!» ئەويش گەرايهوه.

17 پاشان ئەبنىر له گەل پىراني ئىسرائىل قسهى كرد و گوتى: «ئيوه له مێزه داواى داودتان ده كرد بىتته پاشاتان، 18 كهواته ئىستا ئەوه بگەن! له بهر ئەوهى يەزدان به داودى فهرمووه: ”من به دهستى داودى بهندهم ئىسرائىلى گەلم له دهست فهلهستىيه كان و سه رجهم دوژمنه كانيان رزگار ده كەم.“»

19 ههروهه ئەبنىر له گەل بنيامىنيه كان قسهى كرد. پاشان ئەبنىر چوو بۇ ئەوهى له هه برۆن له گەل داود قسه بكات ده بارهى هه موو ئەوهى ئىسرائىل و هه موو بنه مالهى بنيامين په سه نديان كردوه. 20 كاتىك ئەبنىر له گەل بىست پياو هاته هه برۆن بۇ لاي داود، داود خواتىكى ساز كرد بۇ ئەبنىر و ئەوه پياوانهى له گەلدا بوون. 21 ئەبنىر به داودى گوت: «هه لدهستم

و ده پرۆم، تاكو هه موو ئيسرائيل بۆ پاشای گه وره م كۆبكه مه وه، بۆ ئه وهی په یمانت له گه لدا ببهستن و توش به یی هه موو ئه وانهی كه دلت ئاره زووی ده كات فه رمانه وایی بكه یت.» داودیش ئه بنیری به پرێكرد و ئه ویش به سه لامه تی رویشت.

كوشتنی ئه بنیر له لایه ن یوئابوه

22 له و كاته دا یوئاب و پیاوانی داود له په لاماریك ده گه پرانه وه و ده سته كه وتیكي زۆریان له گه ل خۆیاندا هینابوو. به لام ئه بنیر له هه برۆن له گه ل داود نه بوو، چونكه به پرێ كرده بوو و به سه لامه تی رویشتبوو. 23 كاتیك یوئاب و هه موو ئه و له شكره ی له گه لی بوو هاتن، به یوئابیان پرا گه یاند و گوتیان: «ئه بنیری كورپی نیر هات بۆ لای پاشا و ئه ویش به پرێ كرد و به سه لامه تی رویشت.»

24 له بهر ئه وه یوئاب بۆ لای پاشا چوه ژووره وه و گوتی: «چیت كرد؟ ئه بنیر هات بۆ لات، بۆچی به پریت كرد پروات؟ ئیستا رویشتوه!» 25 تو ئه بنیری كورپی نیر ده ناسیت، ته نها بۆ ئه وه هاتوه فریوت بدات و چاودیری جولانه وه ت بكات و به هه موو كاره كانت بزانیت.»

26 كاتیك یوئاب داودی به جیپیشت، چه ند نیر دراویکی به دوای ئه بنیردا نارد و له ئه مباراوی سیرادا گه پراندیانه وه، به لام داود ئاگی له مه نه بوو. 27 كاتیك ئه بنیر گه پرایه وه هه برۆن، یوئاب بۆ ئه وه ی به نهینی قسه ی له گه لدا بكات بردییه كه ناری ده روازه كه وه و له ویدا له تۆله ی خوینی عه ساھیلی برای سکی هه لدری و كوشتی.

28 پاشان داود ئه مه ی بیسته وه و گوتی: «من خۆم و پاشایه تییه كه م هه تاهه تایه لای یه رزان له خوینی ئه بنیری كورپی نیر بیبه رین. 29 با له ملی یوئاب و هه موو مالی باوكی ییت! با له مالی یوئاب زامی درێژخایه ن

و گه پروگولی † و دارشقه به دهست و به شمشیڙ کوزراو و برسی نان نه بریته وه.»

30 یوئاب و ئه بیشه ی برای، ئه بنیریان کوشت، چونکه ئه و عه ساهیلی برایی له گبعون له جهنگدا کوشتبوو.

31 ئینجا داود به یوئاب و هممو گهل و ئه وانه ی له گهلیدا بوون، پی گوتن: «جله کانتان له بهر خوتان دابدن و جلو بهرگی گوش S پووشن و له بهر ده م ئه بنیردا شیوه ن بگپن.» داودی پاشاش له دوای داره مه یته که* ده رویشته. 32 ئه بنیریان له حه برؤن ناشت و پاشاش به دهنگی بهرز له سه ر گوری ئه بنیر گریا. هممو گهلش گریان.

33 ههروه ها پاشا بو ئه بنیر لاواندیه وه و گوتی:

«ئایا ده بیته ئه بنیر وه ک چون گیلک ده مریت ئاوا بهریت؟
34 دهسته کانت نه به سترابونه وه و
پییه کانت به زنجیر کوت نه کرابوون.

کهوتی، ههروه ک یه کینک له بهر ده م به دکاران کهوتیته.»

جا هه موو گهل ده ستیان به گریان کرده وه بو ی.

35 ئیتر هه موو گهل هاتن بو ئه وه ی نان بده نه داود و بیخوات. هیشتا رۆژ بوو، به لام داود سویندی خوارد: «با خودا توندترین سزام بدات، ئه گه ر پئش خوړئاو بوون نان یان هه ر شتیکی دیکه بخۆم.»

36 هه موو گهل زانییان و له لایان په سه ند بوو، ههروه ها هه موو ئه و شتانه ی که پاشا کردی له لایه ن هه موو گه له وه په سه ند بوو. 37 ئینجا له و

† 3:29 گه پروگول: نه ک ته نها گولی، به لام ئه م وشه یه بو چه ند نه خو شیه کی جیاوازی پیست به کارده هینزا.

S 3:31 له کاتی ماته مگپران و توبه کردندا جلو بهرگی له گوش دروستکراویان له بهر کرده وه که نه زیه تی پیستیانی داوه. * 3:31 یان داره بازه که.

رۆژدا هه موو گه‌ل و هه موو ئیسرائیل زانیان که کوشتی ئه‌بنیری کوری نیر له‌لایه‌ن پاشاوه نه‌بوو.

38 پاشا به خزمه‌تکاره‌کانی گوت: «ئایا نازان ئه‌مرۆ له ئیسرائیلدا میرینک و گه‌وره‌ پیاویک که‌وتوو؟» 39 ئه‌مرۆش، هه‌رچه‌نده‌ من پاشا ده‌ستیشانکراوه‌کم، به‌لام لاوازم و ئه‌م کورانه‌ی چه‌رویا له‌ من به‌هێزترن. یه‌زدان خراپه‌کار به‌یێ خراپه‌که‌ی سزا ده‌دات!»

4

کوشتی ئیشبۆشه‌ت

1 کاتیکی ئیشبۆشه‌تی کوری شاول بیستیه‌وه که ئه‌بنیر له‌ سه‌برۆن کوزراوه، ده‌ستی شل بوو و هه‌موو ئیسرائیل ترسیان لی نیشته‌. 2 کوره‌که‌ی شاول دوو پیاوی هه‌بوو که سه‌رده‌سته‌ی چه‌ته‌کان بوون، یه‌کیکیان ناوی به‌عنا و ئه‌وی دیکه‌یان ناوی رینکاب بوو، هه‌ردووکیان کوری ریمۆنی بئیرۆتی بوون که له‌ نه‌وه‌ی بنیامین بوو. بئیرۆت له‌سه‌ر بنیامین داده‌نریت، 3 چونکه‌ بئیرۆتیه‌کان بۆ گیتیه‌م هه‌لاتبوون و ئاواره‌ی ئه‌وی بوون، هه‌تا ئه‌مرۆ له‌وین.

4 (یونانیانی کوری شاولیش کورینکی هه‌بوو که هه‌ردوو قاچی شهل بوون. کاتیکی هه‌والی شاول و یونانان له‌ یه‌ززه‌عیله‌وه گه‌یشت ته‌مه‌نی پینج سالان بوو، ئیتر دایه‌نه‌که‌ی هه‌لیگرت و هه‌لات، به‌لام له‌به‌ر ئه‌وه‌ی به‌ په‌له‌ بوو بۆ هه‌لاتن، منداڵه‌که‌ که‌وت و شهل بوو، ناویشی مه‌فیۆشه‌ت بوو.)

5 کوره‌کانی ریمۆنی بئیرۆتی رینکاب و به‌عنا رۆیشتن و له‌ گه‌رمه‌ی رۆژدا خۆیان به‌ مالی ئیشبۆشه‌تدا کرد که سه‌رخه‌وی نیوه‌رۆی ده‌شکانده‌. 6 چوونه‌ ناو ماله‌که‌وه به‌ بیانوی ئه‌وه‌ی باره‌ گه‌نم به‌ن، شمشیریکان له‌ سکی دا. پاشان رینکاب و به‌عنا‌ی برای ده‌رباز بوون.

7 له كاتی هاتنه ژووره وه یان بو ناو ماله كه نه وه له سه ر قه ره و یله كه ی له ژووری نوستنه كه ی پال كه وتبوو، جا لیاندا و كوشتیان، سه ریان بری و سه ره كه یان برد، به در یژانی نه وه شه وه به ناو عه را فا دا پرۆیشتن. 8 سه ری ئیشبۆشه تیان هینایه هه برۆن، بۆ لای داودی پاشا، پینان گوت: «نه وه تا نه وه سه ری ئیشبۆشه تی كوری شاولی دوژمنی تویه نه وه ی ده یویست بتكوژیت. یه زدانیش نه مرۆ تۆله ی پاشای گه وری منی له شاول و نه وه كه ی كردووه ته وه.»

9 داودیش وه لای ریکاب و به عه نای برای دایه وه كه كوره كانی پریمۆنی بیروتن و پی گوتن: «به یه زدانی زیندوو، نه وه ی ژبانی منی له هه موو ته نگه نه یه ك ده رباز كرد، 10 کاتیك یه کیك هه والی پندام و گوتی: «شاول مردوه» و خۆی به مزگینیده ره زانی، گتم وه چیق له گ كوشتم، به وه موژدانه كه یم دایه وه. 11 نه ی ده بیته مه یان چه ند زۆر تر بیته نه گه ر دوو پیاوی به دكار پیاویکی راستو دروست له ناو ماله كه ی خۆیدا وه سه ر قه ره و یله كه ی بكوژن. ئیستاش ئایا داوی خوینه كه ی نه وتان لی نه كه م وه سه ر زه وی نه تان سه مه وه؟»

12 جا داود فه رمانی به خزمه تكاره كان كرد و نه وانیان كوشت، ده ست و پینان برین، له لای گو مه كه ی هه برۆن هه لیانواسین. به لام سه ری ئیشبۆشه تیان برده هه برۆن وه گۆره كه ی نه بنی ردا ناشتیان.

5

ده ستینشان كردنی پاشای هه موو ئیسرائیل

1 هه موو هۆزه كانی ئیسرائیل هاتنه هه برۆن بۆ لای داود و گوتیان: «نه وه تا ئیچه له گوشت و خوینی تۆین. 2 له پاره دوودا کاتیك شاول پاشامان بوو، تۆر به رایه تی سوپای ئیسرائیل ده كرد، یه زدانیش پی فه رموویت: «تۆ شو انایه تی ئیسرائیلی گه له كه م ده كه ییت و ده بیته فه رمانه وایان.»»

3 ههروهها هه موو پیرانی ئیسرائیل هاتنه هه برۆن بۆ لای پاشا، داودی پاشاش له بهردهم یه زدان له هه برۆن پهیمانی له گه لدا بهستن، داودیان به پاشای ئیسرائیل دهستنیشان کرد.

4 داود ته مهنی سی سال بوو کاتیک بوو به پاشا، چل سال پاشایهتی کرد. 5 ههوت سال و شهس مانگ له هه برۆن پاشایهتی یه هودای کرد، سی و سئ سالیس له تۆرشه لیم پاشایهتی هه موو ئیسرائیل و یه هودای کرد.

داگیرکردنی تۆرشه لیم

6 پاشا و پیاوه کانی چوونه تۆرشه لیم بۆ شه پرکردن له دژی یه بوسییه کانی دانیشتوانی خا که که. ئه وانیش به داودیان گوت: «تۆ نایه یته ژووره وه بۆ ئیره، ته نانهت نابینا و شه له کان ریگات لی ده گرن.» وا بیران کرده وه: «داود ناتوانیت ییت بۆ ئیره.» 7 به لام داود دهستی به سه رقه لای سییوندا* گرت، که ئیستا به شاری داود ناسراوه.

8 جا له و پرۆزه دا داود گوتی: «هه رکه سییک سه ربکه ویت بۆ به زاندنی یه بوسییه کان، ده ییت بگاته کاریزه که و ئه و شه ل و کویرانه بکوژیت که ناحهزی داودن †.» هه ر له بهر ئه وه ده لێن: «نابینا و شه ل» نایه نه ناو کۆشکه که وه.»

9 پاشان داود له قه لا که نیسته جی بوو، ناوی لینا شاری داود، چوارده وه ره که ی بنیاد نا، له ته لانه کانه وه ‡ به ره و ناوه وه. 10 ههروهها داود هه تا ده هات مه زتر ده بوو، یه زدانی پهروه ردگاری سوپاسالاریش له گه لی بوو.

* 5:7 مه بهستی له شاری تۆرشه لیم (قودس هه). ههروهها ناوی دیکه شی هه به: سییون، زایون.

† 5:8 پروانه یه که م پوخته ی میژوو 11:6.

‡ 5:9 ته لان: به رازایه کانیان له شیوه ی پایه ریکنخستوه، بۆ باله شتی کۆشکی پاشا سوودی لی وه رگیراوه.

11 پاشان حیرامی پاشای هه‌ریی سور چهند نێردراوێکی بۆ لای داود نارد له‌گه‌ڵ داری ئورزو و دارتاش و نه‌قار، کۆشکێکیان بۆ داود دروستکرد. 12 ئینجا داود زانی که یه‌زدان وه‌ک پاشای ئیسرائیل جیگیر کردووه، پاشایه‌تییه‌که‌شی له‌ پیناوی ئیسرائیلی که‌له‌که‌یدا پایه‌دار کردووه. 13 هه‌روه‌ها داود پاش ته‌وه‌ی له‌ هه‌برۆنه‌وه هاته‌ ته‌ورشه‌لیم چهند که‌نیزه‌ و ژتیکی دیکه‌ی هینا، ئینجا کور و کچی دیکه‌ی داود له‌دایک بوون. 14 ته‌مه‌ش ناوی ته‌و مندالانه‌تی که‌ له‌ ته‌ورشه‌لیم له‌دایک بوون: شه‌موع، شو‌قاف، ناتان، سلیمان، 15 ئی‌فحار، ته‌لیشوع، نه‌فه‌گ، یافیع، 16 ته‌لیشاماع، ته‌لیاداع و ته‌لیفه‌له‌ت.

به‌زاندنی فه‌له‌ستییه‌کان

17 کاتی که‌ فه‌له‌ستییه‌کان بیستیان‌وه که‌ داود به‌ پاشای ئیسرائیل ده‌ستپیشان کراوه، هه‌موویان هاتن بۆ ته‌وه‌ی به‌دوای داوددا بگه‌ڕێن، به‌لام داود ته‌مه‌ی بیسته‌وه و دابه‌زی بۆ ناو قه‌لا که‌. 18 فه‌له‌ستییه‌کان هاتبوون و له‌ دۆلی رفایم بلا و بیوونه‌وه. 19 داودیش پرسباری له‌ یه‌زدان کرد و گوتی: «ئایا بچم بۆ په‌لاماردانی فه‌له‌ستییه‌کان؟ ئایا ده‌یانده‌یه‌ ده‌ستم؟» یه‌زدانی‌ش به‌ داودی فه‌رموو: «برۆ، چونکه‌ بێگومان ده‌یانده‌مه‌ ده‌ستت.» 20 داود چوو بۆ به‌عل‌پراچیم و له‌وی ته‌وانی به‌زاند و گوتی: «یه‌زدان درێ به‌ دوژمنه‌کانم دا، وه‌ک درپێدادانی ئاو.» له‌به‌ر ته‌وه‌ ته‌و شوینه‌ به‌ به‌عل‌پراچیم ناو برا. 21 هه‌روه‌ها فه‌له‌ستییه‌کان له‌ ویدا بته‌کانیان به‌جی‌پشت، داود و پیاوه‌کانیشی لایان بردن. 22 ئینجا دووباره‌ فه‌له‌ستییه‌کان سه‌رکه‌وته‌وه و له‌ دۆلی رفایم بلا و بیوونه‌وه. 23 داودیش پرسباری له‌ یه‌زدان کرد، ته‌ویش فه‌رموو:

5:20 S به‌عل‌پراچیم: له‌ عیبری به‌ واتای ته‌و خوداوه‌نده‌ی درپێده‌دات.

«سهرمه كهوه، به لكو بسورپووه بو پشتيان و بهرامبهر به دار به لسه مه كان په لاماريان بده. ²⁴ كاتيک له سهر دار به لسه مه كانه وه گویت له دهنگي پي بوو، له و كاته دا وريابه، چونكه يه زدان بو ليداني توردوگاي فه له ستيه كان له پيشته وه رویشته وه.» ²⁵ داوديش ههروهك يه زدان فه رماني پي كرد تاواي كرد، له گبعونه وه هه تا گزه ره له فه له ستيه كانی دا.

6

هينانی سندوقی خودا بو تورشليم

¹ دووباره داود هه موو پياوه هه لبارده كانی ناو ئيسرائیلی كۆكرده وه، سی هه زار كه س بوون. ² ئینجا داود و هه موو ته و پياوانه ی له گه ليدا بوون له به عله ی* يه هوداوه به پرېكه وتن بو ته وه ی له ويوه سندوقی خودا به پینه وه، ته و سندوقه كه ناوی ليناوه «ناوه كه»، ناوی يه زدانی سوپاسالار، ته وه ی له تيوان كه پروبه كان † له سهر ته خت دانیشته وه. ³ سندوقی خودايان له عه ره بانه به كي نوئی باركرد، له مالی ته بينادابه وه هه ليانگرت، ته وه ی له گرده كه يه. كوره كانی ته بينادابيش، عوزا و ته حيؤ عه ره بانه نوپه كه يان لیده خوری و ⁴ له مالی ته بينادابه وه له گه ل سندوقی خودا برديان. ته حيؤ له به رده م سندوقه كه وه ده رویشته، ⁵ داود و هه موو بنه مالی ئيسرائیلیش به هه موو توانايانه وه له به رده م يه زداندا شاهه نگیان ده گپرا، به سروود و قيساره و ساز و دهف و شه قشه قه و سه نچ.

⁶ كاتيک گه لیشته سهر جوخینه كه ی ‡ ناخون، عوزا ده ستی بو سندوقی

* 6:2 به عله ی قيريه ت يه عاريمه، پروانه يه شوع 15:9.

† 6:2 له تيوان كه پروبه كان: جووتيك په يكه ري بوونه وه ري ئاسمانی بالداره، له شيوه ی ئازهل و مرؤفدابيه، بو پاريزگار يكردن له سندوقی به يمان داترابوو، پروانه ده رچون 25:22 و عيرانييه كان 9:5.

‡ 6:6 جوخين يان سه رخه رمان ته و زه وييه ته رخانكراوه به كه له لايهن وه رزير و جوتياره وه به كار هينراوه بو كو تانی دانه ويئله له سه ري له دواي كۆكرده وه ی له كلكه.

خودا در پُژگردد و گرتی، چونکه گیاهکان سهرسمیان دا. ⁷ ته و ساته توورپینی یهزدان بهسهر عوزادا جۆشا و خودا لهوی لهسهر ههلهکهی لییدا و ههر لهوی لهلای سندوقی خودا مرد.

⁸ داودیش توورپه بوو، چونکه یهزدان به تهواوی عوزای لهناوبرد، ته و شوینش ههتا ته مرۆ به پیریز عوزا § ناوده بردریت.

⁹ ته و پورژه داود له یهزدان ترسا و گوتی: «چۆن سندوقی یهزدان لهلای من بیئت؟» ¹⁰ لهبهر تهوه داود نهیویست سندوقی یهزدان بگوازیتهوه بو شاری داود، بهلکو بردییه مالی عویید ته دۆمی گهتی. ¹¹ سی مانگ سندوقی یهزدان له مالی عویید ته دۆمی گهتی مایهوه، یهزدانیش عویید ته دۆم و هه موو ماله کهی بهره که تدار کرد.

¹² تهوه بوو به داودی پاشا پرا گیهنرا و گوترا: «بههوی سندوقی خوداوه یهزدان مالی عویید ته دۆم و ههرچی ههیهتی بهره که تدار کردوه.» لهبهر تهوه داود چوو به خویشیهوه سندوقی خودای له مالی عویید ته دۆمهوه هینا بو شاری داود. ¹³ لهدوای تهوهی هه لگرانی سندوقی یهزدان شهش ههنگویان هه لئینا، گیاهک و گویره کهیهکی قه لهوی سه بری. ¹⁴ داودیش ئیفؤدیکی که تانی لهبهردا بوو، به هه موو هیزیهوه لهبهردهم یهزداندا سه مای ده کرد. ¹⁵ ههروهها داود و هه موو بنه مالهی ئیسراییل به هوتاف و به دهنگی که پره ناوه سندوقی یهزدانیا سهرخست.

¹⁶ کاتییک سندوقی یهزدان هاته ناو شاری داود، میخهلی کچی شاول له پهنجهره کهوه سه بری کرد و بینی داودی پاشا لهبهردهم یهزدان هه لده بهزیتهوه و سه ما ده کات، له دلی خویدا به سووکی زانی.

¹⁷ ئیتر سندوقی یهزدانیا هینایه ژوورهوه، له ناوه راستی ته و چادره ی داود بۆی دامه زرانده بوو له شوینی خوئی دایاننا، داود قوربانی سوواتندن و

قوربانی هاوبه‌شی* له‌به‌رده‌م یه‌زداندا سه‌رخست. 18 پاش ئه‌وه‌ی داود له پێشکه‌شکردنی قوربانی سووتاندنه‌کان و قوربانیه‌کانی هاوبه‌شی بووه‌وه، به‌ناوی یه‌زدانی سوپاسلاره‌وه داوای به‌ره‌که‌تی بۆ گه‌ل کرد. 19 هه‌ر یه‌کیک له‌ هه‌موو گه‌ل، واته‌ ته‌واوی ئاماده‌بووانی کۆمه‌ڵی ئیسرائیل، به‌ پیاو و به‌ ئافره‌ته‌وه، کولێره‌یه‌ک و نانه‌ خورمایه‌ک و نانه‌ کشمیشیکی به‌سه‌ریاندا دابه‌ش کرد. ئینجا هه‌موو گه‌ل هه‌ریه‌که‌ و بۆ مالی خۆی گه‌پرایه‌وه.

20 داودیش بۆ ئه‌وه‌ی داوای به‌ره‌که‌ت بۆ ماله‌که‌ی بکات گه‌پرایه‌وه ماله‌وه. میخه‌لی کچی شاول چوه‌ پێشوازی داود و گوتی: «ئه‌م‌رپۆ پاشای ئیسرائیل چهند گه‌وره‌ بوو که‌ بۆ ئه‌وه‌ی خۆی پێشیت له‌به‌رده‌م که‌نیزه‌کانی خزمه‌تکاره‌کانی ده‌رکه‌وت، وه‌ک ناکه‌س به‌چه‌یه‌ک که‌ خۆی نه‌پێشیت!»

21 داودیش به‌ میخه‌لی گوت: «ئه‌مه‌ له‌به‌رده‌م یه‌زدان بوو، ئه‌وه‌ی له‌ جیگای باوکت و هه‌موو ماله‌که‌ی هه‌لیئێژاردم بۆ ئه‌وه‌ی بکاته‌ فه‌رمانه‌وا‌ی ئیسرائیلی گه‌لی یه‌زدان. له‌به‌ر ئه‌وه‌ له‌به‌رده‌م یه‌زدان ئاهه‌نگ ده‌گێرم. 22 له‌وه‌ش زیاتر له‌ پایه‌ی خۆم دینمه‌ خواره‌وه و خۆم نزم ده‌که‌مه‌وه، به‌لام له‌لای ئه‌و که‌نیزانه‌ی باست کردن، ئه‌وا پرێژدار ده‌جم.»

23 میخه‌لی کچی شاولیش هه‌تا ئه‌و پرۆژه‌ی مرد مندالی نه‌بوو.

7

به‌ئینی خودا بۆ داود

* 6:17 قوربانی هاوبه‌شی: ئهم قوربانیه‌ هاوده‌می قوربانی سووتاندن بوو. ته‌نها یه‌ک که‌س هه‌آده‌ستا به‌ داينکردنی ئهم قوربانیه‌، به‌لام له‌گه‌ڵ خه‌لکی دیکه‌ به‌شی زۆری ئهم قوربانیه‌یان له‌به‌رده‌م خودا ده‌خوارد وه‌ک هه‌مایه‌ک بۆ پێکه‌وه‌ ژيان. بروانه‌ لیثیه‌کان 11:7-15.

1 پاش ئەووی پاشا له کۆشکه کهیدا نیشته جی بوو، ههروهها یهزدانیش له هه موو دوژمنه کانی چوارده وری ههواندیه وه،² پاشا به ناتانی پیغه مبهری گوت: «من لیره له کۆشکیکی دروستکراو به داری ئورز نیشته جیم و سندوقی خوداش له ناو چادریکا نیشته جییه.»

3 ناتانیش به پاشای گوت: «پرۆ هه موو ئەووی له دلئدایه بیکه، چونکه یهزدانت له گهله.»

4 به لام ههر له وشه ودا فهرمایشتی یهزدان بۆ ناتان هات:

5 «پرۆ به داودی به ندهم بلی: ”یهزدان ئەمه ده فهرمویت: ئایا تۆ ئەو که سهی که مائیک بۆ نیشته جی بووم بنیاد ده نیت؟⁶ له ورژوهوی که نه وهی ئیسرایلم له میسر ده رهیناوه هه تا ته مرۆ له مالدا نیشته جی نه بووم، به لکو هاتو چۆم له ناو چادر و نشینگه دا بووه.⁷ له هه موو هاتو چۆ کردنه کانم له گهله هه موو نه وهی ئیسراییل، ئایا هیچ قسه یه کم کرد له گهله یه کینک له رابه ره کانی ئیسراییل، ئەوانه ی فهرمانم پیکردن بۆ ئەوهی شوانایه تی گهلی ئیسرایلم بکه ن، ’بۆچی مائیکان له داری ئورز بۆ دروستنه کردووم؟“

8 «ئێستاش ئاوا به داودی به ندهم بلی: ”یهزدانی سوپاسالار ئەمه ده فهرمویت: من تۆم له شوانایه تی مه پره وه برد و تۆم کرده فهرمانه وای ئیسراییلی گهله که ی خۆم.⁹ له گهله لئدا بووم بۆ ههر شوینیک چوویت و هه موو دوژمنه کانی تۆم له به رده مت برپوه ته وه. ئێستا ناوینکی گه وره ت بۆ دروستده که م وه ک ناوی گه وره کان که له سه ره زه وین.¹⁰ شوینیکیش بۆ ئیسراییلی گهله که م دیاری ده که م و ده یچینم وله جی خۆی نیشته جی ده که م، ئیترو هک پێشوو بیزار نا کرین و خه لکانی نارپه وایا نچه وسیننه وه،¹¹ وه ک ئەو سه رده مانه ی رابه رم له سه ر ئیسراییلی گهله که م داده نا. منیش تۆ له ده ستی هه موو دوژمنه کانت ده حه ویننه وه.

«یەزدان پیت رادەگەیه نیت که یەزدان خۆی ماله کەت جیگیر دەکات. 12 کاتیک زیانت تەواو دەیت و دەچیتە پال باو باپیرانت، من وەچە کەت دادەمەزینم، ئەوەی لەدوای خۆت لە پشتی تۆوە دیت، پاشایە تییه کە ی جیگیر دەکەم. 13 ئەو مائیک بۆ ناوی من بنیاد دەنیت و منیش بۆ هەتا هەتا تەختی پاشایە تییه کە ی جیگیر دەکەم. 14 من دەبمە باوکی ئەو و ئەویش دەیتە کۆری من. ئەگەر ستمە بکات، ئەو بە گۆچانی خەلک و لیدانی نەوێ ئادەم تەمیێ دەکەم.* 15 بەلام خۆشە و یستییە نەگۆرە کەم بۆ ئەو دانامالریت وەک چۆن بۆ شاول دامالرا، ئەوەی لە پیش تۆ راملی. 16 بۆ هەتا هەتا ماله کەت و پاشایە تییه کەت لە بەردەمدا ئاسوودە دەبن، هەتا هەتا تەختە کەت جیگیر دەیت.»

17 ئیجنا ناتان بە پیی وشەکانی ئەم سروشە † قسە ی لە گەل داود کرد.

زای داود

18 ئەوسا داودی پاشا چوو و لە بەردەم یەزدان دانیشت و گوتی:

«ئە ی یەزدانی بالادەست، من کیم و بنە ماله کە ی من کییە کە تۆ بەم پایە یەت گە یاندووم؟ 19 ئە ی یەزدانی بالادەست، تۆ هیشتا ئەمەت بە کەم زانی، هەر لە بەر ئەو هاتیت بۆ ئەوەی سەبارەت بە ئاینده ی مالی ئەم بە نده یەت بە ئینی گە وەرە تر بە یەت؟ ئە ی یەزدانی بالادەست، ئایا بە گشتی لە گەل مروف بەم شیۆه یە هە لسو کەوت دە کە ی ت؟

20 «ئیتەر داود چی زیاتر بە تۆ بلت؟ ئە ی یەزدانی بالادەست، چونکە تۆ بە نده کە ی خۆت دە ناسیت. 21 تۆ لە پیناوی بە ئینه کەت و بە خواستی

* 7:14 مەبەستی لەوێهە کە نەتەوێ دیکە بەسەریدا زال دەکات و لەلایەن ئەوانەو دەچە و سینتیتەو. † 7:17 فرمودە بەکی خودایە کە لە رینگای رۆحی پیرۆزەو بۆ مروف هاتیت.

دلی خۆت ئەم کاره گه‌وره‌یه‌ت کردوووه بۆ ئەوه‌ی له‌لای به‌نده‌که‌ت یزانزیت.

22 «ئهی یه‌زدانی بالاده‌ست، له‌به‌ر ئەمه، چه‌ند مه‌زنی‌ت! کوا هاوتای تۆ؟ بی‌جگه‌ له‌ تۆ خودایه‌ک نییه‌ له‌ هه‌موو ئەوه‌ی به‌ گوی‌ی خۆمان گویمان لیبوووه. 23 هه‌روه‌ها کئی وه‌ک ئیسرائیل گه‌له‌که‌ی تۆیه‌؟ ئەم گه‌له‌ تا که‌ نه‌ته‌وه‌یه‌که‌ له‌ زه‌ویدا که‌ خودا هات بۆ ئەوه‌ی گه‌لێک بۆ خۆی بک‌پ‌یته‌وه‌، بۆ ئەوه‌ی ناوی‌ک بۆ خۆی داب‌نیت و کاری مه‌زن و سامناک بکات، به‌ ده‌رکردنی نه‌ته‌وه‌کان و خوداوه‌نده‌کانیان له‌به‌رده‌م گه‌له‌که‌ت، ئەوه‌ی له‌ میسر بۆ خۆت ک‌پ‌یته‌وه‌وه. 24 ئهی یه‌زدان، تۆ گه‌لی ئیسرائیل جی‌گ‌یر کردوووه که‌ بۆ هه‌تاهه‌تایه‌ بینه‌ گه‌لی خۆت و تۆش بوو‌یته‌ خودایان.

25 «ئهی یه‌زدانی په‌روه‌ر‌دگار، ئیستاش ئەو به‌لێنه‌ی سه‌باره‌ت به‌ به‌نده‌که‌ت و به‌ ماله‌که‌ی فه‌رمووت، بۆ هه‌تاهه‌تایه‌ بی‌پینه‌دی. هه‌روه‌ک فه‌رمووت تاوا بکه‌. 26 با ناوت هه‌تاهه‌تایه‌ مه‌زن بی‌ت و بگوت‌ریت: “یه‌زدانی سوپاسالار خودای ئیسرائیله‌!” با مالی داودی به‌نده‌شت له‌به‌رده‌متدا جی‌گ‌یر بی‌ت.

27 «ئهی یه‌زدانی سوپاسالار، خودای ئیسرائیل، بۆ به‌نده‌که‌ی خۆت تاشکرا کرد و فه‌رمووت: “مالیکت بۆ بنیاد ده‌نیم.” له‌به‌ر ئەمه به‌نده‌که‌ت ئازایه‌تی له‌ خۆیدا بینی ئەم نزایه‌ت بۆ بکات. 28 ئهی یه‌زدانی بالاده‌ست، تۆ خودایت و به‌لێنه‌کانت متمانه‌پ‌ک‌راون، به‌لێنی ئەم چا‌که‌یه‌ت به‌ به‌نده‌که‌ت داوه. 29 ئیستاش په‌زانه‌ندی بفه‌رموو بۆ ئەوه‌ی مالی به‌نده‌که‌ت به‌ره‌که‌ت‌دار بکه‌یت، تاوه‌کو بۆ هه‌تاهه‌تایه‌ له‌به‌رده‌مت بی‌ت، ئهی یه‌زدانی بالاده‌ست چونکه‌ تۆ فه‌رمووت، ئینجا با له‌ به‌ره‌که‌تی تۆوه‌ بۆ هه‌تاهه‌تایه‌ بئه‌ماله‌ی به‌نده‌که‌ت به‌ره‌که‌ت‌دار بی‌ت.»

سه ركه و تته كانى داود*

1 ئه وه بوو پاش ته مه داود فه له ستييه كانى به زاندى و زه ليلي كردن، مه سه گ ته مئاي له فه له ستييه كان سه ند.

2 هه روه ها داود مؤتاييه كانيشى به زاندى. ئه وانى له سه ر زه وى پانخست و به گوريس پئوانه ي كردن، به پئوانه ي دوو گوريس خه لكه كه ي كوشت و به پئوانه ي گوريس نيكيش خه لكى به زيندووينا هيشته وه.† ئينجا مؤتاييه كان هاتنه ژير ده سه لاتي داود و سه رانه يان بو ده هينا.

3 هه روه ها داود هه ده ده زه رى كورى ره خوئي پاشاي چؤفاي به زاندى، كاتييك چوو بو ئه وه ي تاشه به رده كه ي ياده وه رى له كه نارى پرووبارى فورات توژهن بكاته وه. 4 داود هه زار گاليسكه و جهوت هه زار گاليسكه سوار و بيست هه زار پياده ي به ديل گرت، ئينجا داود جومگه يي ئه سپي گاليسكه كانيانى برييه وه و ته نها سه د ئه سپي گاليسكه ي هيشته وه.

5 كاتييك ئاراميه كانى ديمه شق بو يارمه تيدانى هه ده ده زه رى پاشاي چؤفا هانن، داود بيست و دوو هه زار پياوى له ئاراميه كان كوشت. 6 ئيتير داود له شانيشى ئاراميه كانى ديمه شق سه ربارگه ي دانا، ئاراميه كانيش هاتنه ژير ده سه لاتي داود و سه رانه يان بو ده هينا. داوديش پرووى له هه ركوى ده كرد، به زدان سه ركه وتوى ده كرد.

7 پاشان داود قه لغانه زيړينه كانى ئه فسه ره كانى هه ده ده زه رى برد و هينايه تورشه ليم. 8 هه روه ها داودى پاشا برؤنزىكى زوريشى له ته فه ح و ييروته ي برد كه شاروچكه ي هه ده ده زه ر بوون.

9 كاتييك تووعى پاشاي جه مات بيستى كه داود هه موو سوپا كه ي هه ده ده زه رى به زانده وه، 10 يورامى كورى نارد بو لاي داودى پاشا بو ئه وه ي له سه لامه تى پرسيت و پيروبايى لى بكات كه له گه ل هه ده ده زه ر

* 8: بروانه زه بووره كان 12-60:11. † 8:2 داود به هه رمه كه دوو له سه ر سبي مؤتاييه كان كوشت و يهك له سه ر سبي لى هيشته وه.

جه نگاوه و بهزاندوو یه تی، چونکه هه ده ده زهر له جه نگدا بوو له درژی توعو. یورامیش له گه ل دهستی خویدا که لوپه لی زیړ و زیو و برۆزی هینابوو.

11 داودی پاشا ئه مانه شی بو یه زدان تهرخان کرد له گه ل ئه و زیړ و زیوانه ی که دهستی که وتبوو له هه موو ئه و نه ته وانه ی ژیرده سته ی کردبوون: 12 له ئه دووم، مؤتاب، عه مؤن، فه له سته و عه مالیتی. ههروه ها ئه و ده سته که وته شی تهرخان کرد که له هه ده ده زهری کوری ره خوئی پاشای چوفا دهستی که وت.

13 داود پاش گه رانه وه ی له کوشتنی هه ژده هه زار ئه دوومی له دوئی خوی، نوبانگی بلاو بووه وه.

14 له هه موو خاکی ئه دووم سه ر بازگه ی دانا و هه موو ئه دوومیه کان هاته زیړ ده سه لاتی داود. داود پرووی له هه رکوی ده کرد، یه زدان سه ر که وتوی ده کرد.

کاربه ده سته کانی داود

15 داود پاشایه تی هه موو ئیسرائیلی کرد، دادپه روه ری و راستودروستی بو هه موو گه له که ی په پره و کرد. 16 یوئابی کوری چه رویاش سوپاسالار بوو، یه هو شافاتی کوری ئه حیلودیش تومارکار بوو؛ 17 سادوقی کوری ئه حیتوف و ئه حیمه له نخی کوری ئه بیاتار کاهین بوون؛ سه رایا خامه ی نهینی S بوو؛ 18 به نایای کوری یه هو یاداع فه رمانده ی کریتی و په له تیه کان* بوو؛ کوره کانی داودیش راویژکاری پاشا بوون.

9

داود و مه فیوشه ت

‡ 8:13 دوئی خوی: ده که وپته باشووری ده رایای مردوو. پروانه زه بوره کان 60.
§ 8:17 رازپوش. * 8:18 کریتیه کان و په له تیه کان دوو له شکری راهینراو بوون له سه ر مه شقی سه ربازی.

1 داود پرسى: «تایا كه سینگ هه یه له بنه ماله ی شاول هیشتا له ژياندا مايبت، بۆ ئه وه ی له پیناوی یوناتاندا چا كه یه كى* له گه لدا بكه م؟»

2 به نده یه كى مالى شاول هه بوو ناوی چيفا بوو، بانگيان كرد بۆ لای داود، ئیتر پاشا یی گوت: «تۆ چيفایت؟»

ئه ویش گوتی: «به ئی، منی خزمه تكارتم.»

3 پاشاش گوتی: «تایا كه سینگ نییه له بنه ماله ی شاول هیشتا مايبت، بۆ ئه وه ی چا كه ی خودای له گه لدا بكه م؟»

چيفاش به پاشای گوت: «كوړیكى یوناتان هه یه كه هه ردوو قاچی شه له.»

4 پاشاش یی گوت: «له كوئیه؟»

چيفاش به پاشای گوت: «له مالى ماكیری كوړی عه ميبله له لۆده فار.»

5 ئینجا داودی پاشا ناردی و له مالى ماكیری كوړی عه ميبله وه له لۆده فار هینایه وه.

6 كاتیک مه فیبۆشه تی كوړی یوناتانی كوړی شاول هات بۆ لای داود، به روودا كهوت و كرتوشی برد.

داودیش گوتی: «مه فیبۆشه ت؟»

ئه ویش وه لامی دایه وه: «به ئی، له خزمه تدام.»

7 داودیش یی گوت: «مه ترسه، چونكه به دلنیا یه وه له پیناوی یوناتانی

باوكت چا كه ت له گه لدا ده كه م و هه موو زه و یه كانی شاولی باپیرت بۆ

ده گه رینمه وه، تۆش هه میشه له سه ر خوانه كه ی من نان ده خۆیت.»

8 مه فیبۆشه تیش كرتوشی برد و گوتی: «به نده كه ی تۆ چیه هه تا ئاور له

سه گینكى تۆ پبوی وهك من بده یته وه؟»

* 9:1 له زۆر شوینی كتنی پیرۆزدا ئەم وشە یه به «خۆشه و یستی نه گۆر» وه رگێرانی بۆ كراوه.

9 ئیتر پاشا چیفای بهندهی شاولی بانگکرد و پئی گوت: «هه موو ئه وهی هی شاول و بنه ماله که ی بوو، به کوره زای گه وره که تم داوه. 10 خۆت و کوپ و خزمه تکاره کانت له زه ویه که ی کار ده کهن و به رو بوومه که ی ده هینن هه تانان بۆ کوره زای گه وره که ت دابین بکریت بۆ خواردن. مه فیوشه تی کوره زای گه وره که شت هه میشه له سه ر خوانه که م نان ده خوات.» چیفا پازده کوپ و بیست خزمه تکاری هه بوو.

11 چیفاش به پاشای گوت: «به پئی هه موو ئه وهی پاشای گه وره م فه رمان به خزمه تکاره که ی ده کات، خزمه تکاره که ت به و جوړه ده کات.» ئیتر مه فیوشه ت وه ک شازاده یه ک له سه ر خوانه که ی داود نانی ده خوارد. 12 مه فیوشه ت کوپیکه یچووک هه بوو ناوی میکا بوو. هه روها هه موو ئه وانیه ی له مالی چیفادا ده ژیان خزمه تکاری مه فیوشه ت بوون. 13 مه فیوشه ت له تۆرشه لیم نیشته جی بوو، چونکه هه میشه له سه ر خوانی پاشا نانی ده خوارد و هه ردوو قاچیشی شهل بوون.

10

به زاندنی عه مۆنیه کان

1 دوا ی ماوه یه ک پاشای عه مۆنیه کان مرد و حانونی کوپری له دوا ی ئه و بوو به پاشا. 2 داود گوتی: «له گه ل حانونی کوپری ناحاش دلسۆز ده بم، هه روکه چۆن باوکی له گه لم دلسۆز بوو.» له بهر ئه وه داود شاندىکى نارد بۆ ئه وه ی سه ره خوښی له حانون بکه ن سه بهاره ت به باوکی.

کاتی که خزمه تکاره کانى داود ها تته خاکی عه مۆنیه کان، 3 ميره کانى عه مۆنیه کان به حانونی گه وره یان گوت: «تۆ له و باوه ره دايت که داود له بهر ریزگرتن له باوکت نپردراوی ناردوو ه بۆ ئه وه ی سه ره خوښیت لی بکات؟ ئایا داود بۆ پشکنین و سه ره وژیرکردن و سیخو ریکردن به سه ر شاره که وه خزمه تکاره کانى خو ی نه ناردوو ه بۆ لات؟» 4 ئیتر حانون

خزمه تکاره کانی داودی گرت و نیوهی ریشی تاشین، جله کانیشیان له نیوهوه ههتا پاشه لیانی دادری و بهرهلای کردن.

5 کاتیک به داود راگه نرا، ئه ویش چهند که سیکی نارد بو پیشوازیان، چونکه پیاوه کان زور شهرمیان ده کرد، پاشاش گوئی: «ههتا ریشتان دیته وه له ئه ریحا بمیننه وه، ئینجا بگه رینه وه.»

6 کاتیک عه مؤنیه کان بینیان له لایهن داوده وه قیزه ون بوون، ناردیان و له ئارامیه کانی یبت ره خوڤ و چوڤا بیست ههزار پیاوه یان به کری گرت، ههروه ها پاشای مه عکا له گه ل ههزار پیاو و له توڤ دوازه ههزار پیاویان به کری گرت.

7 کاتیک داود ئه مهی بیسته وه، یوئاب و هه موو سوپا شه پرکه ره کانی نارد. 8 عه مؤنیه کان هاتنه دهره وه و له ده می دهره وهی شاره کیهان بو جهنگ ریزیان به ست، به لام ئارامیه کانی چوڤا و ره خوڤ، له گه ل پیاوه کانی توڤ و مه عکا به جیا له ده شتوده ر بوون.

9 کاتیک یوئاب بینی که به ره کانی جهنگ له پیشی و له پاشیه وهن، له باشتین جهنگاوه رانی ئیسرائیل چهند هیژیکی هه لبرارد، بو به ره نگار بوونه وهی ئارامیه کان ریزی کردن. 10 ئه و پیاوانه ی که مانه وه دایه ده ست ئه بیشه یی برای و ئه ویش بو به ره نگار بوونه وهی عه مؤنیه کان ریزی کردن. 11 یوئاب گوئی: «ئه گه ر ئارامیه کان له من به هیژتر بوون، ئه و تو به هانامه وه دیتت؛ به لام ئه گه ر عه مؤنیه کان له تو به هیژتر بوون، ئه و من به هانامه وه دیم. 12 تازابه و با به هیژ بین له پیناوی گه له که مان و له پیناوی شاره کانی خودا که مان، یه زدانیش چی پی باشه ئه وه ده کات.»

13 ئینجا یوئاب و ئه و له شکره ی له گه لی بوون بو جهنگ، له دژی ئارامیه کان چونه پئشه وه، ئه وانیش له به رده میدا هه لاتن. 14 کاتیک عه مؤنیه کان بینیان ئارامیه کان هه لده هاتن، ئه وانیش له به رده م ئه بیشه ی

هه لاتن و چوونه ناو شاره كه. ئيتريؤتاب له شهري نهوهي عه مون گه پرايه وه و چوو بؤ تورشه ليم.

15 كاتيك ئاراميه كان بينيان له بهرامبه ر ئيسرائيل تيكشكاون، پيگه وه كوومه ليان بهست. 16 ئينجا هه ده ده زهر ناردى و ئاراميه كانى ئه وه برى رووبارى فورائى هينا، ته وانيش هاتن بؤ حيلام و شوڤه خى سه ركردى سوپا كه ي هه ده ده زهر ليش له پيشيانه وه بوو.

17 كاتيك به داود را گه به نزا، ته و يش هه موو ئيسرائيلي كو كرد وه و له رووبارى ئوردونه وه په ريه وه و چوو بؤ حيلام، ئاراميه كانيش بؤ به رهنكار بوونه وه ي داود پريزان بهست و له دزى جه نگان. 18 به لام ئاراميه كان له به رده م ئيسرائيلدا هه لاتن، داوديش هه وت سه د گاليسكه سوار و چل هه زار سه ربازى پياده ي له ئاراميه كان كوشت، هه روه ها له شوڤه خى سه ركردى سوپا كه ي دا و هه ر له ويدا مرد. 19 كاتيك هه موو پاشا كانى ژيرده سته ي هه ده ده زهر بينيان كه ته وان له به رامبه ر ئيسرائيل تيكشكاون، له گه ل ئيسرائيل ئاشت بوونه وه و بوونه ژيرده سته ي ئيسرائيل. ئيتري ئاراميه كان نه يانو ئيرا به هاناي عه مؤنبيه كانه وه بچن.

11

داود و به تشه به ع

1 له به هارى سال، له كاتى رويشتنى پاشا كان بؤ جه ننگ، داود يو ئابى له گه ل هه موو خزمه تكاره كانى و هه موو سوپا ي ئيسرائيلدا نارد و عه مؤنبيه كانيان تيكشكاند و ره به يان گه مارؤ دا، به لام داود له تورشه ليم مايه وه.

2 ئه وه بوو ده مه و ئيواره داود له سه ر قه ره وي له كه ي هه ستا و له سه ربانى كو شكى پاشا پياسه ي ده كرد، له سه ربانه وه ژيكي بىنى خوى ده شوات، ژيكي زور جوان بوو. 3 داوديش پياويكى نارد بؤ سؤراغى ژنه كه و ته و يش

پئی گوت: «ئەمە بەتسەبەعی کچی ئەلیعامە و ژنی ئوریای حیتییه»،⁴ ئینجا داود چەند نێردراویکی نارد بۆ هینانی، ژنە کەش لە خوینێلچوونی مانگانەیی پاک ببوو و هاتە لای داود، ئەویش لە گەلێ جوت بوو، پاشان ژنە کە گەرایە وە بۆ مالهەکی خۆی.⁵ ژنە کە سکی پر بوو، ناردی و بە داودی پرا گەیاندا و گوتی: «سکم پرە».

⁶ داودیش نێردراوی بۆ لای یۆتاب نارد و گوتی: «ئوریای حیتیم بۆ بنێرە». یۆتابیش ئوریای بۆ لای داود نارد.⁷ کاتییک ئوریا هاتە لای، داود لە هەوایی سەلامەتی یۆتاب و سوپا و چۆنیەتی سەرکەوتنی جەنگی پرسی. ⁸ پاشان داود بە ئوریای گوت: «بگەرێو مالهەکت و قاچە کانت بشۆ». جا ئوریا لە کۆشکی پاشا چوو دەرەو، دوابەدوای ئەویش دیاریبەک لە لایەن پاشاوە نێردرا بۆی.⁹ بەلام ئوریا لە دەروازەیی کۆشکی پاشادا لە گەل هەموو خزمەتکارەکانی گەرە کەیدا خەوت و نە گەرایە وە مالهەکی خۆی.

¹⁰ ئینجا بە داود پرا گەبەنرا کە ئوریا نە گەراوە تەو مالهەو. داودیش بە ئوریای گوت: «تۆ لە رێو نە هاتوویت؟ ئەی بۆچی نە گەرایتە وە مالهەو؟» ¹¹ ئوریاش بە داودی گوت: «سندوقە کە و ئیسرائیل و یەهودا لە ناو چادردا نیشتە جین، یۆتابی گەرەم لە گەل پیاوەکانی پاشام لە دەشتو دەر چادریان هەلداو. ئایا منیش بچەو مالهەکم بچۆم و بچۆم وە لە گەل ژنە کەمدا پال بکەوم؟ بە گیانی تۆ، دنیابە، من کاری وانا کەم!»

¹² ئینجا داود بە ئوریای گوت: «ئەمرۆش لێرە بئینەرەو و سبەینێ دەتئیرمەو». ئیتر ئوریا بۆ ئەو رۆژە و رۆژی دواتریش لە ئۆرشە لیمدا مایە وە. ¹³ داود بانگی کرد، ئەویش لە گەلیدا خواردی و خواردیە و هەتا ئەو هی داود ئەوی مەست کرد، بەلام ئوریا بۆ ئیوارە رۆبشت تاو کۆ لە گەل خزمەتکارەکانی گەرە کەیدا لە جیگا کەیی بنوویت و نە چیتە وە مالهەکی خۆی.

14 بۆ به یانی داود نووسراویکی بۆ یۆتاب نووسی و به دهستی ئوریادا ناردی. 15 له نووسراوه که شدا نووسیوی و دهیگوت: «ئوریا بجنه ناو گهرمه ی شه ره که وه وه له پستی بکشینه وه هه تالیی ده دریت و ده کوژریت.»

16 جا کاتیک یۆتاب گه مارۆی شاره که ی دابوو، ئوریا ی له و شوینه دانا که ده یزانی پیاوه به هیزه کان له وین. 17 له و کاته دا پیاوانی شاره که هاته ده ره وه و له دژی یۆتاب جهنگان، ژماره یه ک له خزمه تکاره کانی داود که وتن و ئوریا ی حینیش کوژرا.

18 یۆتابیش نێردراویکی نارد و هه موو کاروباره کانی جهنگی به داود پرا گه یاند. 19 فه رمانیشی به نێردراوه که کرد و گوتی: «پاش ئه وه ی ورده کاریه کانی جهنگه که بۆ پاشا باس ده که ی ت، 20 ئه گه ر تووره یی پاشا جو ش و گوتی: «بۆچی له شاره که نزی که که وتنه وه بۆ جهنگ؟ ئه ی نه تازانی ئه وان له سه ر شوورا که وه تیرتان تیده گرن؟» 21 کئ ئه بیه له خی کوری به روبه شه تی* کوشت؟ ئایا ژنیک له سه ر شوورا وه به رداشی سه ره وه ی ده ستاریکی تینه گرت و له تیشیچ کوژرا؟ بۆ له شوورا که نزی که که وتنه وه؟» توش ئه و کاته یلی: «ههروه ها ئوریا ی حیتی خزمه تکاریش ت کوژراوه.»

22 نێردراوه که رویش ت، کاتیک هاته لای داود هه موو ئه و شتانه ی پنی پرا گه یاند که یۆتاب یی پاسپارد بوو. 23 ههروه ها نێردراوه که به داودی گوت: «پیاوانی شاره که به سه رماندا زال بوون، هاتن له ده شتوده ر له گه لمان بجه نگن، به لام هه تا ده می ده روازه که پاشه کسه مان پیکردن. 24 ئینجا تیرها و یژه کان له سه ر شوورا که وه تیربارانیان کردین و ژماره یه ک له خزمه تکاره کانی پاشا کوژران، ئوریا ی حیتی خزمه تکاریش ت کوژرا.»

25 داودیش به نێردراوه که ی گوت: «ئاوا به یۆتاب ده لیت: «ئهم کاره ت پنی خراب نه ییت، چونکه شمشیر جاری ئهم و جاری ئه و ده خوات.

* 11:21 به روبه شه ت: که به روبه عل، که گدعۆن.

شهره گهت له سه ره شاره كه به تين بكه و كاوی بكه؛” ئەمه بۆ هاندانی یۆتاب
بۆی.

26 کاتیك ژنه كهی ئوریا بیستی كه ئوریا ی میردی كوژراوه، شیوهنی
بۆ پیاوه كهی گێرا. 27 پاش تێپه ربوونی رۆژانی پرسه، داود به دوایدا نارد و
خستییه پال ماله كهی خۆیه وه، ئیتر بوو به ژنی و كوړیگی لپی بوو. به لام
یه زدان ئەم کاره ی داودی پی ناخۆش بوو.

12

سه ره نشتی داود له لایه نانا نه وه

1 یه زدان ناتانی نارد بۆ لای داود، ئەویش هاته لای و پێی گوت:
«دوو پیاوله شارێکدا هه بوون، یه کێکیان ده و له مه ند و ئەوی دیکه یان هه ژار.
2 پیاوه ده و له مه نده كه مه ر و مانگایه کی زۆری هه بوو. 3 به لام هه ژاره كه
هیچی نه بوو، جگه له به رخێکی می بچووک كه کپیووی و به خپوی
کردبوو. له گه ل خۆی و هه مو منداله کانیدا گه وره بیوو. به رخه كه له
پارووه كهی ئەو ده بخوارد و له جامه كهی ئەو ده بخوارد هه، له باوه شیدا
ده نوست و وه کچی ئەوی لیه اتبوو.

4 «ئوه بوو ریبوارێک بووه میوانی پیاوه ده و له مه نده كه، به لام
ده و له مه نده كه پازی نه بوو مه رێک یان مانگایه کی خۆی بکاته ژه میک بۆ
میوانه كه كه رووی تیکر دبوو. له جیاتی ئەوه کاوړه مییه كهی هه ژاره كهی
برد و ئاماده ی کرد بۆ ئەو پیاوه ی كه رووی تیکر دبوو.»

5 داود زۆر له و پیاوه تووره بوو، به ناتانی گوت: «به یه زدانی
زیندوو، ئەو پیاوه ی ئەمه ی کردوو شایانی سزای مردنه! 6 له جیاتی
کاوړه مییه کهش چوار قات ده داته وه، له ده ره نهجای ئەوه ی ئەم کاره ی
کردوو، له به ره ئەوه ی به زه یی نه بووه.»

7 ناتانیش به داودی گوت: «ئوه پیاوه تۆیت! یه زدانی په ره ردگاری
ئیسرائیل ئەمه ده فهرمویت: ”من ده ستنیشانم کردیت بیته پاشای

ئیسرائیل، من له دهستی شاول دهربازم کردیت. ⁸ مالی گهوره که تم پیدایت و ژنه کانی ئەوم خسته باوه شته وه، بنه ماله ی ئیسرائیل و یه هودام پیدایت. ئە گەر هه موو ئەمه ش که م بووایه، ئەوا زیاترم پیده دایت. ⁹ بئتر بوچی فه رمایشتی یه زدانته به سووک زانی، هه تا ئەم خراپه یه له بهر چاوی یه زدان بکهیت؟ ئوریا ی حیثیت به شمشیر کوشته و ژنه که ی ئەوت کرده ژنی خۆت، به شمشیری عه مۆنییه کان کوشته. ¹⁰ ئیستاش، بۆ هه تاهه تایه شمشیر له سه ر بنه ماله که ت نابریته وه، چونکه سووکایه تیت به من کرد، ژنه که ی ئوریا ی حیثیت برد و کردته ژنی خۆت.

¹¹ «یه زدان ئەمه ده فه رمویت: «ئهو هتا من له ناو ماله که ی خۆتا خراپه ت به سه ردا ده هینم، له بهر چاوت ژنه کانت ده به م و ده یانده مه ئەو که سه ی که لیت نزیکه، له ژیر رووناکی ئەم خۆره له گه ل ژنه کانت جووت ده ییت. ¹² تۆ به نه پنی ئەو کاره ت کرد، به لام من له بهر ده م هه موو ئیسرائیل و له ژیر رووناکی خۆر ئەم کاره ت پیده که م.»

¹³ داودیش به ناتانی گوت: «گونا هم ده ره ق به یه زدان کرد.»

ناتان وه لامی دایه وه: «یه زدان له گونا هه که ت خۆشبووه، نامریت. ¹⁴ به لام له بهر ئەوه ی به م کاره ت بوو یته هۆی ئەوه ی دوژمنانی یه زدان ته وا و سووکایه تی به یه زدان بکه ن، ئەوا ئەو منداله ی بۆت له دایک ده ییت ده مریت.»

¹⁵ هه ر له دوا ی ئەوه ی ناتان چوه وه ماله که ی خۆی، یه زدان له و منداله ی داودی دا که له ژنه که ی ئوریا وه له دایک بوو، ئینجا نه خۆش که وت. ¹⁶ داود بۆ منداله که ی له خودا پاراپه وه و پرۆژوی گرت، چوه و ژووره که ی خۆی، شه وان به درژایی شه و له سه ر زه وی راده کشا و هه ر به و جوړه ده مایه وه. ¹⁷ پیرانی ماله که ی له ته نیشتی وه ستابون بۆ ئەوه ی له سه ر زه ویه که هه لیبستینه وه، به لام نه یویست و نانی له گه لیان نه خوارد. ¹⁸ ئەوه بوو له پرۆژی هه وته م منداله که مرده. خزمه تکاره کانی داود ترسان

پیی رابگه یه نن که منداله که مردووه، چونکه گوتیان: «هیشتا منداله که زیندوو بوو قسه مان له گه لی کرد و گوئی لی نه گرتین، ئیتر چۆن پیی بلین منداله که مردووه؟ خراپتر ده کات.»

19 کاتیک داود بیینی خزمه تکاره کانی چرپه چرپ ده کهن، زانی که منداله که مردووه. ئینجا داود له خزمه تکاره کانی پرسى: «ئه ری منداله که مردووه؟»

ئه وانیش وه لامیان دایه وه: «به لی، مردووه.»

20 ئینجا داود له سهر زهویه که هه ستایه وه، خۆی شوشت و بۆنی له خۆی دا، جله کانی گۆری، چووه ناو مالی یه زدان و کپتوشی برد. پاشان که رایه وه بۆ ماله کهی خۆی و داوای کرد نانی بۆ دابنن و خواردی.

21 خزمه تکاره کانی پینان گوت: «ئه م کاره چی بوو کردت؟ له کاتیکدا منداله که زیندوو بوو، بهرۆزوو ده بوویت و ده گریایت، به لام کاتیک که مرد هه ستایت و نانت خوارد!»

22 ئه ویش گوتی: «کاتیک منداله که زیندوو بوو بهرۆزوو ده بووم و ده گریام و ده مگوت: ”کی ده زانیت؟ به لکو یه زدان له گه لم میهره بان بیئت و منداله که بزیئت.“ 23 به لام ئیستا ئه و مرد، ئیتر بۆچی رۆزوو بگرم؟ ئایا ده توانم بیگه ریتمه وه؟ من ده چم بۆ لای ئه و، به لام ئه و ناگه ریتمه وه بۆ لای من.»

24 ئینجا داود دلنه وایی به تشه به عی ژنی دایه وه، چووه ژوره وه بۆ لای و له گه لی جووت بوو، مندالیککی بوو ناوی لینا سلیمان. یه زدانیش خۆشی ویست، 25 ههر له بهر ئه وه له رینگه ی ناتانی پیغه مبه ره وه په یامی نارد و ناوی لینا یه دیده یا*.

26 له و ماویه یۆتاب له دژی شاری ره به ی عه مۆنییه کان ده جهنگا و قه لای شاهانه ی گرت. 27 ئینجا یۆتاب چه ند نیردراوئیکی بۆ لای داود

* 12:25 به واتای له لایه ن یه زدانه وه خۆشه ویسته.

نارد و گوتی: «له دژی پره به جهنگام و سه رچاوهی ناوی شاره کم گرت. 28 ئیستا پاشماوهی سوپا کۆبکه ره وه و به سه ر شاره که دا بده و دهستی به سه ردا بگره، نه وه ک من دهستی به سه ردا بگرم و به ناوی منه وه ناوی لی بنریت.»

29 ئیت داود هه موو سوپای کۆکرده وه و چوو بۆ پره به و له دژی جهنگا و گرتی. 30 تاجی سه ری پاشا که ی برد، کیشه که ی نزیکه ی تالنتیک † زپ بوو، به ردی گرانبه هاشی تیدا بوو، ئینجا له سه ر سه ری داود دانرا. ده سته که وتیکی زۆریشی له شاره که ده رهینا، 31 ئە و گه له شی که تیدا بوو هینایه ده ره وه و پیکاری پیکردن به ئیشکردن به مشار و پاچی ئاسنین و ته وری ئاسنین، فه رمانی پێ کردن له کوره ی خشتدا کار بکه ن، ئە م کاره ی به هه موو شارۆچکه کانی عه مؤنیه کان کرد. پاشان داود و هه موو سوپا گه رانه وه تۆر شه لیم.

13

ئه منۆن و تامار

1 ئە وه بوو پاش ئە مانه ئە منۆنی کوری داود که وته خۆ شه ویستی تاماری خوشکه جوانه که ی ئە بشالۆمی کوری داود.*
2 ئە منۆن له تاو تاماری زرخوشکی نه خۆش که وت، له بهر ئە وه ی تامار پاکیزه بوو، ئە منۆن پێی وابوو که نه یده توانی به هیه چ شیوه یه ک دهستی بۆ بیات.

3 ئە منۆن هاوڕیبه تی ئامۆزایه کی ده کرد به ناوی یونادابی کوری شیمه عا که برای داود بوو، یوناداب پیاویکی ته له که باز بوو. 4 له ئە منۆنی پرسی: «شازاده، بۆچی تۆ پرۆژ له دوای پرۆژ لاواز تر ده بیت؟ ئایا پیم نالیت؟»

† 12:30 تالنت: نزیکه ی 34 کيلوگرامه. پروانه ده رچون 25:39.

* 13:1 ئە منۆن له ئە حینۆعم و تاماری له مه عکا هه ردووکیان مندالی داود بوون. پروانه به شی

ئەمۆنیش یې گوت: «من تاماری خوشکی ئەبشالۆمی برام
خۆشدهویت.»

⁵ یۆنادابیش یې گوت: «لەناو جینگا پالکەوه و خۆت نەخۆش بجنە،
ئەگەر باوکت بۆ بینینت هات یې یێ: ”با تاماری خوشکم ییتە لام و نام
پیدات، با خواردنە که لەبەرچاوم سازبکات، بۆ ئەوەی بیبینم و بە دەستی
ئەو نان بچۆم.»

⁶ ئینجا ئەمۆن پالکەوت و خۆی نەخۆش خست، پاشا هات بۆ بینینی،
ئەمۆن بە پاشای گوت: «تکایە با تاماری خوشکم ییتە لام و لەبەرچاوم
دوو ناسکەنان دروستبکات، بە دەستی ئەو دەیحۆم.»

⁷ داود بەدوای تاماردا ناردیپە مالهوه و گوتی: «تکایە برۆ مالی ئەمۆنی
برات و خواردتیکی بۆ دروستبکە.» ⁸ تاماریش چووە مالی ئەمۆنی برای،
ئەو پالکەوتیوو. ئینجا هەویری برد و شیلائی و لەبەرچاوی ناسکەنانی کرد و
برژاندی. ⁹ ئینجا تاوہکە ی بۆ بەردەمی برد، بە لام ئەو پازنی نەبوو بیخوات.
ئەمۆن گوتی: «هەمووتان برۆنە دەرەوہ.» ئەوانیش هەموویان چوونە
دەرەوہ. ¹⁰ ئینجا ئەمۆن بە تاماری گوت: «خواردنە که بەینە شوینی
نوستنەکم بۆ ئەوەی بە دەستی تۆ یچۆم.» تاماریش ناسکەنانهکە ی که
دروستی کردبوو هەلیگرت و بۆ ئەمۆنی برای بردیپە ژوورەوہ بۆ شوینی
نوستنەکە ی. ¹¹ بۆی بردە پێشەوہ تاوہکو بیخوات، ئەویش تاماری گرت
و یې گوت: «خوشکەکم، وەرە لەگەڵم پالکەوہ.»

¹² ئەویش یې گوت: «نا، برام نا! سەرم شوپر مەکە! لە ئیسرائیلدا
شتی وا ناکریت! ئەم بێ ئابروویپە مەکە. ¹³ من بەم ئابرووچوونەوہ روو
لەکوئ بەکم؟ ئەی تۆ؟ تۆش لەناو ئیسرائیلدا وەک نەفامیکی بەدەرەوشتت
لیدیت. ئیستاش تکایە لەگەڵ پاشا قسە بکە بۆ ئەوەی بمدا بە تۆ، چونکە ئەو
یې ناخۆش نییە.» ¹⁴ بەلام ئەمۆن نەویست گوتی لێ بگریت و بەسەریدا
زال بوو، سەری شوپرکرد و لاقە ی کرد.

15 پاشان ئەمنۆن زۆر رقی لێ بوو، تەنانەت پرقە کە ی زۆر زیاتر بوو لەو خۆشەویستییهی کە بۆی هەبوو. ئینجا ئەمنۆن پێی گوت: «هەستە و پرۆ!»

16 ئەویش پێی گوت: «نەخێر! ئەگەر دەر مەبکەیت خراپە یەکی گەورە ترە لەو هی کە پیت کردم.»

بەلام ئەمنۆن نە یویست گوێی لێ بگریت. 17 خزمەتکارە تایبەتە کە ی بانگکرد و گوئی: «ئەمە دەر بکە و دەرگا کە لە دوایەوه داخه.» 18 خزمەتکارە کەش دەر بیکرد و دەرگا کە ی لە دوایەوه داخست. تاماریش کە وایەکی درێژی رەنگاوپرەنگی لە بەردا بوو، چونکە کچە پاکیزەکانی پاشا جلی ئاویان لە بەر دە کرد. 19 تamar خۆلە میثی بە سەر سەری خۆیدا کرد، جله رەنگاوپرەنگە کە ی لە بەر خۆی دادری. دەستی بە سەر ییەوه گرت و بە رینگادا دە پرۆیشت، بە دەنگی بەرز دە گریا.

20 ئەبشالۆمی برای پێی گوت: «ئەمنۆنی زپررات لە گەلت بوو؟ خوشکم، ئیستاش بیدەنگ بە، ئەو زپرراتە و ئەم کارە لە دل مە گره.» ئیتر تamar بە پەریشانی لە مالی ئەبشالۆمی برای مایەوه و ژیا.

21 کاتییک داودی پاشا ئەم هەموو شتانهی بیستەوه، زۆر توورە بوو. 22 ئەبشالۆمیش نە بە چاک و نە بە خراپ قسە ی لە گەل ئەمنۆنی زپر برای نە کرد، لە بەر ئەوهی سەری تاماری خوشکی شوپر کرد، زۆر رقی لە ئەمنۆن بوو.

کوشتی ئەمنۆن لە لایەن ئەبشالۆمەوه

23 دوو سال دوا ی ئەوه، ئەبشالۆم هەموو کورەکانی پاشای بانگهێشت کرد، کاتییک خزمەتکارەکانی لە بەعل حاجۆر ئەوهی نزیک ئە فرایمە مەرەکانی ئەویان دە پرێیەوه. 24 ئینجا ئەبشالۆم چوو بۆ لای پاشا و گوئی: «ئیستا بە نده کەت مەرەکانی دە پرێتەوه، تکایە پاشا و کار بە دەستهکانی با لە گەل بە نده کەت بین.»

25 پاشاش به ئەبشالۆمی گوت: «نەخێر کورم، با هەموومان نەبین و بارگرانی نەخەینە سەرت.» جا ئەبشالۆم زۆری لیکرد، بەلام ئەو نەبیوست بچیت، بەلکو داوای بەرەگەتی یۆ کرد.

26 ئەبشالۆمیش گوتی: «ئەگەر نا، تکایە با ئەمنۆنی برام لەگەڵمان ییت.»

پاشاش لێ پرسی: «بۆچی لەگەڵت ییت؟» 27 بەلام ئەبشالۆم زۆری لیکرد و ئەویش ئەمنۆن و هەموو کورەکانی پاشای لەگەڵ نارد.

28 ئەبشالۆمیش فەرمانی بە خزمەتکارەکانی کرد و گوتی: «ئاگاداربن! کاتیەک کە ئەمنۆن بە شەراب مەست بوو، پێتان دەلێم: "لە ئەمنۆن بدەن،" بیکوژن و مەترسن. ئەی من خۆم فەرمانم پێ نەکردوون؟ لەبەر ئەوە بەهیزبن و تازابن.» 29 ئیتر خزمەتکارەکانی ئەبشالۆم ئەوەیان بە ئەمنۆن کرد کە ئەبشالۆم فەرمانی پێ کردبوون، هەموو کورەکانی پاشا هەستان، هەریەکە و سواری هیستەرەکەى خۆی بوو و هەلات.

30 لە کاتیگدا ئەوان بەرپۆه بوون، هەوال گەیشته داود و گوترا: «ئەبشالۆم هەموو کورەکانی پاشای کوشتوو و کەسیانی نەهێشتوووەتەوه.» 31 پاشا هەستا و جلەکانی لەبەرخۆی دادپری و لەسەر زەوی پالکەوت، هەموو خزمەتکارەکانیشی بە جلی دراوهوه لەلای پاشا پراوهستا بوون.

32 بەلام یۆنادابی کوری شیمعەعی برای داود گوتی: «با گەرەم وانەزانیت کە هەموو شارزادە لاوهکانیان کوشتوو، بەلکو تەنھا ئەمنۆن کوژراوه، چونکە لەو پرۆژەوهی کە لاقەى تاماری خوشکی کرد، ئەبشالۆم ئەو بریارەى دا. 33 ئیستاش با پاشای گەرەم شتیکی وانەخاتە دلێیهوه و بلێت هەموو کورەکانی پاشا کوژراون. بەلکو بە تەنھا ئەمنۆن کوژراوه.»

34 ئەبشالۆم پێشتر هەلاتبوو.

خزمتكاره ئىشكگره كه چاوى هه لېرى و بىنى خه لىكىكى زۆر له لاشانى كىوه كه به رىنگاوه بوون. ئىشكگره كه چوو بۆ لای پاشا و پى گوت: «خه لىكىكى ده بىنم له خۆرۆنه يمه وه به لاشانى كىوه كه دا دىن.»

35 ئىنجا يۆناداب به پاشاى گوت: «ئه وه تا شازاده كان هاتن و خزمتكاره كه ت چى گوت، به و جۆره بوو.»

36 هه ر دواى ئه وهى له قسه كردن بووه وه شازاده كان هاتن و به گريانه وه ده نىگان هه لېرى، هه روه ها پاشا و هه موو خزمتكاره كانىش گريانىكى زۆر به كۆل گريان.

37 ئه بشالۆمىش هه لات و چوو بۆ لای ته لمه ي كورى عه ميه ودى پاشاى كه شور، داودىش هه موو ئه و رۆژانه بۆ كوره كى لاواند ييه وه.

38 دواى ئه وهى ئه بشالۆم هه لات و چوو بۆ گه شور سى سال له ويدا مايه وه. 39 داودى پاشا خه مى كوزرانى ئه متۆنى له دل دامر كايه وه، ئاره زوى كرد بچيته لاي ئه بشالۆم.

14

گه رانه وهى ئه بشالۆم بۆ تۆرشه لىم

1 يۆتايى كورى چه روىا زانى كه دلى پاشا ئاره زوى بىنىنى ئه بشالۆمى ده كرد. 2 له بهر ئه وه يۆتاب كه سىكى نارده ته قوعه و له وپوه ژتيكى داناي هينا و پى گوت: «تكايه خۆت وه ك ماته مدار نيشان بده، جلى ماته م له بهر بكه و بۆن له خۆت مه ده، به لكو وه ك ژتيك ده ر بكه وه كه ماوه يه كى دريژه ماته مداره، 3 برۆ ژووره وه بۆ لاي پاشا و ئه م قسه يه ي پى بلى.» جا يۆتاب قسه كى خسته سه ر زارى.

4 كاتيك ژنه ته قوعيه كه چوو بۆ لاي پاشا، خوى خسته سه ر زوى و كپۆشى برد و گوتى: «ئهى پاشا، پرزگارم بكه!»

5 پاشاش پى گوت: «چيت ده وى؟»

ئەویش گوتی: «من بپۆه ژنم و پیاوه کمەم مردووه،⁶ کارە کەرە کەت دوو کۆری هەبوو کە لە یکلەدا بە شەر هاتن و کەس نەبوو لیکان بکاتەو، یەکیکیان لەوی دیکەیان دا و کوشتی.⁷ ئەو هەتا هەموو خێلە کە لە کارە کەرە کەت هەستان و دەلێن: "ئەو مان رادەست بکە کە برا کە ی خۆی کوشتوو، بۆ ئەو ی لە جیاتی گیانی برا کە ی کوشتوو یەتی بیکوژینەو، هەر وەها میراتگرە کە لە ناو بێن،" ئەو پشکوێم دەکوژینەو کە ماو تەو، ناو و پاشماو ی پیاو کەم لە سەر پرووی زەوی ناھێنەو.»

⁸ پاشاش بە ژنە کە ی گوت: «بگەرێو ماله کەت و من بریارێک لە بارە ی تۆو دەردە کەم.»

⁹ ژنە تە قوعیە کەش بە پاشای گوت: «ئە ی پاشای گەرەم، با تاوانە کە لە ئەستۆی خۆم و مالی باو کم ییت، پاشا و تەختە کە ی پاک و ییتاوان بن.»

¹⁰ پاشاش گوتی: «ئە گەر کە سیک قەسە ی لە گەل کردیت، بێنە لام بۆ ئەو ی دیسان بیزارت نە کات.»

¹¹ ژنە کەش گوتی: «ئە ی پاشا، تکایە ناوی یەزدانی پەرەردگارت بێنە، هەتا خوینگری تۆلە سینەر زۆر نە بن بۆ کوشتنەو و کۆرە کەم نە فەوتیت.»

ئەویش گوتی: «بە یەزدانی زیندوو، تالە موویکی کۆرە کەت نا کە ویتە سەر زەوی.»

¹² ئینجا ژنە کەش گوتی: «تکایە با کارە کەرە کەت قەسە یەکی دیکە بۆ پاشای گەرەم بکات.»

ئەویش گوتی: «قەسە بکە.»

¹³ ژنە کەش گوتی: «ئە ی بۆچی بیری لە کارێکی وا کردوو تەو لە دژی گەلی خودا؟ کە پاشا ئەمە دەلێت خۆی تاوانبار دەکات، لە بەر ئەو ی پاشا کۆرە دوورخراو کە ی خۆی نە گەراندوو تەو! ¹⁴ وەک ئاویکی پزوا لە سەر زەوی کە کۆنا کرینەو، بێگومان دەمرین. بەلام

خودا یگان ناکیشیت، به لکو چند ریگیه ک داده پرزیت هه تا ته وهی لی
دوور خراوه ته وه به دوور خراوه یی نه میئیتته وه.

15 «ئیسناش من هاتم هه تا له و باره یه وه قسه له گهل پاشای گوره م
بگم، چونکه گهل منیان ترساند. کاره که ره که ت گوتی: «قسه له گهل
پاشا ده که م، به لکو پاشا به گوئی کاره که ره که ی بکات. 16 له وانه یه پاشا
گوئی بگریت بو ته وهی کاره که ره که ی له ده ست ته و پیاوه در باز بکات
که ده یه ویت خوم و کوره که م پیکه وه له میراتی خودا بسپریتته وه.»

17 «ههروه ها کاره که ره که ت ده لیت: «به لکو وته ی پاشای گوره م
دلنه وایی بیت بوم، چونکه پاشای گوره م وه ک فریشته ی خودایه له
تیگه یشتنی چا که و خراپه، بایه زدانی پهروه دگارت له گهل بیت.»
18 پاشا وه لامی دایه وه و به ژنه که ی گوت: «شتیکت لی ده پرسم، لیم
مه شاره وه.»

ژنه که ش گوتی: «تکایه، با پاشای گوره م بفرمویت.»

19 نه و سا پاشا گوتی: «تایا له هه موو ته مانه دا ده ستی یوئاب له گهلندایه؟»
ژنه که ش وه لامی دایه وه و گوتی: «پاشای گوره م، به یگانی تو هیچ
که س ناتوانیت نه به لای راست و نه به لای چه پدا لابات له هه موو
ته و شتانه ی که پاشای گوره م فرمویته ی، چونکه یوئابی خزمه ت کارت
فرمانی پی کردم و هه ر ته و هه موو ته م قسانه ی خسته سه ر زاری
کاره که ره که ته وه. 20 یوئابی خزمه ت کارت ته م کاره ی کرد بو ته وهی
دوخه که بگوریت. دانایی گوره م وه ک دانایی فریشته ی خودایه هه تا
هه موو ته و شتانه ش بزایت که له خا که که هه یه.»

21 ئیتر پاشا به یوئابی گوت: «ئیسنا من بریارم دا و برؤ ته و کوره
که نجه، ته بشالوم بهینه ره وه.»

22 یۆتاییش کهوته سهر زهوی و کپنۆشی برد و داوای بهره کهتی بۆ پاشای کرد، یۆتاب گوتی: «ئهی پاشای گهوره، ئه مرۆ خزمه تکاره کهت ده زانیت که له لای تو په سه نده، چونکه پاشا به قسه ی خزمه تکاری خۆی کرد.»

23 ئینجا یۆتاب هه ستا و چوو بۆ گه شوور و ئه بشالۆمی هینایه وه تۆرشه لیم.
24 به لّام پاشاش گوتی: «با بچیتته مالّه کهی خۆی و پرووم نه بینیت.» له بهر ئه وه ئه بشالۆم چوو مالّه کهی خۆی و پرووی پاشای نه بینی.

25 له هه موو ئیسرائیلدا له قۆزی کهس نه بوو وهک ئه بشالۆم به شانوبالیدا هه لبدریت، له بنی پێیه وه هه تا ته پلّی سهری بی که موکوری بوو. 26 له کۆتایی هه موو سائیک سهری ده تاشی، چونکه سهری قورس ده بوو، کیشی مووی سهری به پێی کیشی پاشایه تی دوو سه د شاقل* ده بوو.
27 ههروه ها ئه بشالۆم سی کور و پکچکی بوو، ناوی کچه کهش تامار بوو، بووه ئافره تیکی زۆر جوان.

28 ئه بشالۆم دوو سال له تۆرشه لیم مایه وه، به بی ئه وه ی پرووی پاشا بینیت. 29 له بهر ئه وه ئه بشالۆم به داوای یۆتابدا ناردی تا کو بینیریت له لای پاشا، به لّام ئه وه نه یوست یته لای. دووباره به داوایا ناردیه وه، به لّام ئه وه نه یوست ییت. 30 له بهر ئه وه به خزمه تکاره کانی گوت: «ته ماشا بکهن، کێلگه کهی یۆتاب له ته نیشته ئه وه ی منه وه یه و جۆ له وی هه یه. برۆن و ئاگری تیبه رده ن.» ئینجا خزمه تکاره کانی ئه بشالۆم ئاگریان له کێلگه که بهردا.

31 ئیتر یۆتاب هه ستا و چوو بۆ لای ئه بشالۆم بۆ مالّه وه و پێی گوت: «بۆچی خزمه تکاره کانت ئاگریان له کێلگه کهی من بهردا؟»

* 14:26 دوو سه د شاقل: نزیکه ی 2,3 کێلگه گرام.

32 ئەبشالۆمیش بە یۆئابى گوت: «من بەدوای تۆدا ناردم و گوتم: "وەرە ئێرە، هەتا بئێرمە لای پاشا و بلییت، 'من بۆچی لە گەشورەو هەاتمەو؟ بۆ من چاکتر بوو لەوی بئینمەو!" ئیستاش دەمەوێت چاوم بە پاشا بکەوێت، ئەگەر تاواتیکى تێدا بەدینى کرد، با بمکوژیت.»

33 ئیتر یۆئاب چوو بۆ لای پاشا و پێی پراگەیاندا. ئەویش ئەبشالۆمى بانگکرد و هاتە لای پاشا، لەبەردەم ئەودا کپتۆشى برد و سەرى خستە سەر زەوى، پاشاش ئەبشالۆمى ماچکرد.

15

پیلانگێرانی ئەبشالۆم

1 لەدوای ماوێهەك ئەبشالۆم گالیسكە و ئەسپى بۆ خۆى دانا، پەنجای پیاویش لە پێشێهەو پرایانده کرد. 2 هەروەها ئەبشالۆم بەیانیان زوو هەلەدەستا و لە قەراغ رینگای دەروازەى شارەكە رادەووستا. هەر خاوەن كێشەیهەك دەهاتە لای پاشا بۆ پریرادان، ئەبشالۆم بانگى دەکرد و لێ دەپرسى: «خەلكى چ شارى كیت؟» ئەویش وەلامى دەدايهو: «خزمەتكارەكەت خەلكى يەكێك لە هۆزەكانى ئیسرائێله.» 3 ئەبشالۆمیش پێى دەگوت: «تەماشای بکە، داواكەى تۆ دروستە و راستە، بەلام كەس نیه لەلایەن پاشاو گوتى لى بگرت.» 4 هەروەها ئەبشالۆم دەیگوت: «ئەگەر لەم ناوچەیهە من بکەنە دادوهر، ئەوا هەر كەسێك سكالایان داواى هەبیت، دادوهرى بۆ داين دەكەم.»

5 هەر كەسێك دەهاتە پێشەو بۆ ئەوێ كپتۆشى بۆ بیات، ئەبشالۆم دەستى بۆ درێژ دەکرد، دەیگرت و ماچى دەکرد. 6 ئەو ئەم كارەى لەگەڵ هەموو ئیسرائێلدا دەکرد، ئەوانەى بۆ دادوهرى دەهاتە لای پاشا. بەم شێوێهە ئەبشالۆم دلى گەلى ئیسرائێلى بۆ خۆى پراکیشا.

7 پاش تپه پر بوونی چوار سال ئەبشالۆم بە پاشای گوت: «تکایه ریڭگام بده بچمه هه برۆن بۆ ئەوهی نه زره کم* به جیبییم که بۆ یه زدان نه زرم کردبوو. 8 خزمه تکاره کهت له کاتی نیشته جیبوونی له گه شووری خاکی ئارام، نه زری کردوو، گوتم: "ئه گەر یه زدان به ته واوی بگه پرینتته وه تۆرشه لیم ئەوا له هه برۆن یه زدان ده په رستم.»»

9 پاشاش گوتی: «به سه لامه تی پرۆ.» ئەویش ههستا و چوو بۆ هه برۆن. 10 ئینجا ئەبشالۆم سیخوری به ناو هه موو هۆزه کانی ئیسرائیلدا بلاو کرده وه و گوتی: «ئه گەر گویتان له دهنگی که ره نا بوو، بلین: "ئه بشلۆم له هه برۆن بووه به پاشا.»» 11 دوو سه د پیاویش له تۆرشه لیمه وه له گه ل ئەبشالۆم به ریڭکه وتن که بانگه یشت کرابون، بۆ ئەوهی هیچ شتیک بزانی به ساویلکه یه وه پرۆیشتن. 12 کاتی که ئەبشالۆم قوربانیه کانی پێشکهش ده کرد، ناردی به دواوی ئەحیتۆفه لی گیلۆنی راویژکاری داود بۆ ئەوهی له گیلۆی شارۆچکه کهی خۆیه وه بیته ئەوی. جا پیلانه که به هیزتر بوو، هه تا دههات خه لکه که زیاتر شوینی ئەبشالۆم ده که وتن.

هه لاتنی داود

13 هه والده رینک هاته لای داود و گوتی: «هه موو پیاوانی ئیسرائیل دلیان له گه ل ئەبشالۆمه.»

14 داودیش به هه موو ئەو کار به ده ستانه ی گوت که له تۆرشه لیم له گه لی بوون: «هه ستن! با هه لبین، ئەگینا له ده ست ئەبشالۆم ده ربازمان ناییت. په له بکه ن له پرۆیشتن، نه وه که ده ستیڤشخه ری بکات، پێان بگات و خراپه مان به سه ردا بهینیت، به زه بری شمشیریش له شاره که بدات.»

* 15:7 واته پابه ندردنی مرۆف خۆیه تی به مه رجیکه وه، له کاتی که داخوازیه ک به رز ده کاته وه بۆ خودا و به ئەری وه لام ده دریته وه له لایه ن خودا وه. بروانه سه رزمیری 21:2.

15 کاربه ده ستانی پاشاش به پاشایان گوت: «ئیه ئامادهین بۆ ههر پریارینکی پاشای گه وره مان.»

16 پاشا و هه موو ماله که ی به دوایه وه هاتنه دهره وه، پاشا ده ژنه که نیزی بۆ پاراستنی کۆشکه که به جیپشت. 17 ئیتر پاشا رۆیشت و هه موو گه لیش له دوای ئه و چون، له لای دوایین مالی قه راغی شار خویان رینکخسته وه. 18 جا هه موو پیاوه کانی له گه ل کریتی و په له تیه کان و هه موو گه تیه کانیش که شهش سه د پیاو بوون و له گه ته وه به دوایه وه هاتبوون له پشیه وه په رینه وه، له پش پاشا ده په رینه وه.

19 پاشا به ئیتتای گه تی گوت: «بۆچی تۆش له گه لمان ده رۆیت؟ بگه رپۆه و له گه ل ئه بشالۆمی پاشادا بمینه ره وه، چونکه تۆ بیانیت و له نیشیمان ه که ت دوور که وتویته وه. 20 تۆ دوینی هاتوویت، ئایا من ئه مرپۆ به رۆیشتنت له گه لماندا ئاواره ت بگه م، چونکه من خۆم نازانم به ره و کۆی ده چم؟ بگه رپۆه و هاو نیشیمانیه کانیش بگه رپینه وه. بایه زدان خوشه ویستی نه گۆر و دلسۆزیت پیشان بدات.»

21 به لام ئیتتای وه لامی پاشای دایه وه و گوتی: «به یزدانی زیندوو، به گیانی پاشای گه وره م، پاشای گه وره م له هه رکوی ییت، بۆ مردن ییت یان بۆ ژیان، خزمه تکاره که شت له وی ده ییت.»

22 داود به ئیتتایی گوت: «برۆ و بپه ره وه.» ئینجا ئیتتای گه تی و هه موو پیاوه کانی و هه موو ئه و مندالانه ی که له گه لی بوون په رینه وه.

23 هه موو دانیشتوانی خا که که به ده نگیککی به رز ده گریان، هه موو گه ل ده په رینه وه، پاشاش له دوئی قدرۆن په رپیه وه و هه موو گه لیش به ره و رینگای چۆله وانی چون.

24 سادوق و هه موو لئقییه کانیش له گه لی بوون و سندوقی په یمانی خودایان هه لگرتبوو، ئیتر سندوقه که ی خودایان دانا و ئه بیاتار قوربانی پشکهش

ده کرد، هه تا هه موو گهل له شاره كه هاتنه دهره وه.

25 ئینجا پاشا به سادوقی گوت: «سندوقی خودا بگه پرنه وه و به شاره كه. ئە گەر له بهر چاوی یه زدان په سه ند بجم، ئەوا ده مگه پرنه وه و پریگام ده دات سندوقه كه و نشینگه كه شی ببینم. 26 ئە گه ریه زدانیش فهرمووی: ”من پیت دلشاد نه بووم،“ من ئە وه تام، با خۆی چی به لاوه باشه ئە وه بكات.»

27 ههروهه پاشا به سادوقی كاهینی گوت: «ئایا تو پیشینیكه ر نیت؟ به سه لامه تی بگه پرنه وه شاره كه، خۆت و ئە حیمه عه چی كورت و یۆناتانی كوری ئە بیاتاریش، هه ردوو كوره كاتتان له گه ئلتاندا. 28 ته ماشا بكن، من له ته نكاوه كه به ره و چۆله وانی ناپه رمه وه و تۆقره ده گرم، هه تا په یامپك له لای ئیوه وه دیت و پیم راده گه یه نن.» 29 ئیتر سادوق و ئە بیاتار سندوقی خودایان گه پرانده وه تۆرشه لیم و له وی مانه وه.

30 به لام داود به هه ورازه كه ی كیوی زه یتووندا سه ركه وت، سه رده كه وت و ده گریا، سه ری داپۆشی بوو و به یی په تی ده رۆیشت، هه موو گه لیش كه له گه ئی بوون هه ركه سه و سه ری خۆی داپۆشی بوو، به گریانه وه سه رده كه وتن. 31 پێشتر به داود را گه یه ترا بوو: «ئه حیتۆفه ل له گه ئی ئە بشالۆم له تئو پیلانگه پره كاندا به.» ئیتر داودیش له یه زدان پاراپه وه: «ئه ی یه زدان، تكه یه راویژی ئە حیتۆفه ل بكه به گیلایه تی.»

32 كاتیک داود گه یشته سه ر لووتكه كه، شوینی خواپه رستی، بینی وا حوشه ی ئه رکی چاوه رپنی ده كات. جله كه ی دراوه و سه ری تۆزاویه. 33 داودیش یی گوت: «ئه گه ر له گه ئم په پریته وه به سه رمه وه ده بیته بار. 34 به لام ئە گه ر بگه پرنه وه شار و به ئە بشالۆم بلیت: ”ئه ی پاشا، من ده بجه خزمه تکاری تۆ، له میژه خزمه تکاری باوكت بوومه، ئیستاش ده بجه خزمه تکاری تۆ،“ به وه یارمه تیم ده ده ی له پووجه لكر دنه وه ی راویژی

ئه حیثۆفهل. 35 ئایا ههردوو کاهینه که، سادۆق و ئه بیاتار له وئی له گه لندا نان؟ ئه وهی له کۆشکی پاشا ده بیستیتته وه به ههردوو کاهینه که رابگه یه نه، سادۆق و ئه بیاتار. 36 ههردوو کوره که یان له وئی له گه لیاندان، ئه حیمه عه چی سادۆق و یونانی ئه بیاتار، هه موو ئه و شتانه ی گویتان لی ده بیته به واندا بو منی بنیرن.»

37 ئینجا حوشه ی هاوړی داود هاته شاره که، له و کاته ی ئه بشالۆم ده هاته ناو ئۆرشه لیم.

16

داود و چیفا

1 کاتیک که داود تۆزیک له لووتکه که رهت بوو، بینی چیفای بریکاری مه فیۆشهت به دوو گویدرێژه کورتانکراوه وه چاوه رپی ده کات، دوو سه د کولێره و سه د هیشوه کشمیش و سه د نانه هه نجیر و مه شکه یه ک شه رانی بارکرد بوو.

2 پاشا به چیفای گوت: «ئه مانهت بو چییه؟»

چیفاش گوتی: «دوو گویدرێژه که بو مالی پاشا بو سوار بوونه، کولێره و هه نجیره که ش بو پیاوه کانتبه با ییخۆن، شه رابه که ش با ئه وانه ییخۆنه وه که له چۆله وانیدا شه کت بوون.»

3 پاشاش لی پرسی: «ئه ی کوره زای گه و ره کهت له کو ییه؟»

چیفاش به پاشای گوت: «ئه وه تا ئه و له ئۆرشه لیم ماوه ته وه، چونکه گوتی: «ئه مرۆ بنه ماله ی ئیسرائیل پاشایه تییه که ی با پیرم بو ده گه ریننه وه.»»

4 ئینجا پاشا به چیفای گوت: «وا هه موو ئه وانه ی هی مه فیۆشهت بو تۆیه.»

چیفاش گوتی: «کرتۆش ده به م. هیوادارم پاشای گه و ره م لیم رازی بیته.»

نه فره تکرانی شیعی له داود

5 کاتیک داودی پاشا له به حوریم نزیك بووه وه، پیاویك له ویوه هات كه له خییل شاول بوو، ناوی شیعی کوری گیرا بوو، دههاته دهروه و نه فرهتی ده کرد. 6 داودی پاشا و هه موو کار به دهستانی به ردباران ده کرد، هه رچه نده هه موو سوپا و پالنه وانه کانیس له لای راست و چه پی بوون. 7 شیعی كه نه فرهتی ده کرد ده یگوت: «پرۆ دهروه! پرۆ دهروه وه، ئه ی پیاوی خوینتریز، ئه ی پیاوی سووکوچروک! 8 یه زدان تۆله ی هه موو خوینی مالی شاولی لیکردیته وه كه له جیی ئه و بوویت به پاشا. یه زدان پاشایه تیه كه ی دایه ده ست ئه بشالومی کورت، تۆ به خراپه ی خۆت له ناوده چیت، چونکه تۆ پیاویکی خوینتریزیت!»

9 ئه بیه سه ی کوری چه رو یاش به پاشای گوت: «بۆچی ئه م سه گه تۆ پیه نه فرهت له پاشای گه وره م ده کات؟ لیمگه ری با بۆی بچم و سه ری لی بکه مه وه.»

10 به لام پاشا گوتی: «ئه ی کورانی چه رو یا، چی له تیوان من و ئیه هه یه؟ لیمگه ری با نه فرهت بکات، ئه گه ره زدان پی فه رموو ییت نه فرهت له داود بکه، کی هه یه بتوانیت بلیت. ”بۆ ئه مه ده که یه؟“»

11 ئینجا داود به ئه بیه سه ی و به هه موو کار به ده سه کانی گوت: «ئه وه تا من کوره که ی خۆم، ئه وه ی له پشتی خۆمه وه هاتووه ده یه وییت بمکوژی، چ جای بنیامینیه! لیمگه ری با نه فرهت بکات، چونکه یه زدان پی فه رموو. 12 به لکو یه زدان بروانیته زه لیلیه که م و له جیاتی ئه و نه فره ته ی ئه مرۆ، به چا که پاداشتم بداته وه.»

13 ئیتر داود و پیاوه کانی به ریگادا ده رویشتن و شیعیش به قه راغ چیا که دا له به رامبه ری ده رویشت، به ریگاو نه فرهتی ده کرد و له به رامبه ری به ردی تیده گرت و خۆلی به بادا ده کرد. 14 پاشا و هه موو ئه گه له ی له گه لی بوون گه یشتنه ته نکاوه که، ماندوو بوون، له وی حه وانه وه.

راویژی ئەحیتۆفەل و حوشەى

15 هەر لە و کاتەدا، ئەبشالۆم و هەموو سوپای ئیسرائیل هاتنە تۆرشەلیم و ئەحیتۆفەلێشان لە گەڵ بوو. 16 ئینجا حوشەى ئەرکی هاوڕێی داود هاتە لای ئەبشالۆم، حوشەى بە ئەبشالۆمى گوت: «بژی پاشا، بژی پاشا!»

17 ئەبشالۆمیش بە حوشەى گوت: «ئەمە خۆشەوێستییە کە تە بۆ هاوڕێکەت؟ بۆچی لە گەڵ برادەرە کە تە نەڕۆبشتیت؟»

18 حوشەى بە ئەبشالۆمى گوت: «نەخێر، بە لکۆ ئەوەى یەزدان و ئەم گەلە و هەموو پیاوانى ئیسرائیل هەلیانێزار دوو، من لایەنگرى ئەو دەجم و لە گەڵ ئەودا دەمێنمەوه. 19 پاشان، من خزمەتى کچی دەکەم؟ ئایا لە بەردەم کۆرەکەى نییە؟ هەر وەک چۆن لە بەردەم باوکت خزمەتم کرد، ئاواش لە بەردەم تۆدا خزمەت دەکەم.»

20 ئەبشالۆم بە ئەحیتۆفەلى گوت: «تەگبیر بکەن، چى بکەین؟»

21 ئەحیتۆفەلێش بە ئەبشالۆمى گوت: «لە گەڵ کە نێزەکانى باوکت جووتبە، ئەوانەى بۆ پاراستنى کۆشکە کە بە جیى هێشتن. ئینجا هەموو ئیسرائیل دەبیستتەوه کە لە بەرچاوى باوکت کە وتوویت، بەو شێوەیە دەستى هەموو ئەوانە بەهێزتر دەیت کە لە گەڵتدان.» 22 لە سەربان چادریکیان بۆ ئەبشالۆم دامەزراند و لە بەرچاوى هەموو ئیسرائیل لە گەڵ کە نێزەکانى باوکی جووتبوو.

23 لەو سەردەمەدا راویژی ئەحیتۆفەل کە راویژی پێ دەکرا، وەک ئەوەى لە خوداوه ییت. هەموو راویژەکانى ئەحیتۆفەل ئاوا بوون بۆ داود و بۆ ئەبشالۆمیش.

17

1 ئەحیتۆفەل بە ئەبشالۆمى گوت: «پیم باشە دوازدە هەزار پیاو هەلبێژیت و هەستیت و هەر ئەمشەو بەدواى داود بکەویت. 2 کە هێشتا

ماندووو و دهستی شله بهسه ریدا بده، ئینجا بیتوقینه، ئیتر هه موو ئه و گه له ی له گه لیدان هه لدین. به تنها له پاشا بده،³ هه موو گه لت بۆ ده گه ریته وه. مه رگی ئه و پیاوه ی داوا ی ده که یته، واتای گه رانه وه ی هه مووانه، جا هه موو گه ل له ئاشتی دا ده بن.»⁴ ئه م ته گبیره ی له لایه ن ئه بشالۆم و هه موو پیرانی ئیسرایله وه په سه ند کرا.

⁵ به لām ئه بشالۆم گوئی: «حوشه ی ئه رکیش بانگ بکه ن، با بزانی ن ئه ویش چی ده لیت.»⁶ ئیتر حوشه ی هاته لای، ئه بشالۆم پئی گوئی: «ئه حیثۆ فه ل ئه م قسه یه ی کردوو، ئایا به قسه ی بکه ن؟ ئه گه ر نا، تۆ چی ده لیت؟»

⁷ حوشه ی به ئه بشالۆمی گوئی: «راویژه که ی ئه م جاره ی ئه حیثۆ فه ل باش نییه.⁸ تۆ باوکت و پیاوه کانی ده ناسیت، پالّه وان، وه ک ده له ور چی ک که له ده شتوده ره به چکه کانی راوکراییت توورهن. جگه له وه ش باوکت پیاوی جه نکه و له گه ل له شکر شه و به سه ر نابات.⁹ ئیستا ئه و له ئه شکه و تیک یان له شوینیکدا خوئی شار دووه ته وه. ئه گه ر له سه ره تادا هه ندیکان لی بکوژریت و خه لکی بییسته وه و بلین، ”ئه و له شکره ی له گه ل ئه بشالۆم بوو، تیکشکاوه،“¹⁰ ئه و ته نانه ت ئه و پالّه وانه ی دلی وه ک شیر وایه دلی ده تویته وه، چونکه هه موو ئیسراییل ده زانن که باوکت پالّه وانه و ئه وانه ی له گه لیدان قاره مانن.

¹¹ «له بهر ئه وه من ئامۆژگاریت ده که م که هه موو ئیسراییل له دانه وه هه تا بیر ی شابه، وه ک لمی سه ر ده ریا لیت کۆبینه وه له زو ریدا، به ریزیشته سه ر کردایه تی جه نکه که بکه.¹² ئینجا بۆی ده چینه یه کینک له و شوینانه ی که ئه وی لیه، وه ک شه وئمی سه ر زه وی به سه ریدا داده بارین. هه یچ که سیان لی ناهیلینه وه، نه خوئی و نه هه موو ئه و پیاوانه ی له گه لیدان.¹³ ئه گه ر بۆ شارینک پاشه کشه ی کرد، با هه موو ئیسراییل گوریس بۆ

ئەو شارە بېن و دیوارەکانی شارە کە بۆ ناو دۆلە کە رادەکیشین بۆ ئەوەی تەنانت بەردیکیشی لەوی نەبێنرێتەوه.»

14 ئینجا ئەبشالۆم و هەموو پیاوانی ئیسرائیل گوتیان: «ئامۆژگارییە کە حوشە ئەرکی لە پراویژە کە ئەحیتۆفەل باشترە.» ئیتر پووجە لکردنەوی پراویژە باشە کە ئەحیتۆفەل بە فرمانی یەزدان بوو، بۆ ئەوەی یەزدان بە لا بەسەر ئەبشالۆمدا بەینیت.

15 حوشە بە سادۆق و بە ئەبیاتاری گوت، هەردوو کاهینە کە: «ئەحیتۆفەل بەو شیۆیە ئامۆژگاری بۆ ئەبشالۆم و پیرانی ئیسرائیل کردووه، منیش بەم شیۆیە پراویژم کردووه. 16 ئیستاش بە پەلە بنیۆن و بە داود رابگەین و بلێن: "ئەمشەو لەسەر تەنکاوە کە بەرەو چۆلەوانی بەسەر مەبە، لە پرووبارە کە پەرەوه، نەوێک پاشا و ئەو گەلە لە گەلێدان هەلبووشرین.»

17 یوناتان و ئەحیمەعەچ نەیان دەویست بچنە ناو شارە کە و ببینرین، لەلای کانی رۆگیل چاوەرپی کارە کەریک بوون پەیمینیکان پی رابگەینت، ئەوانیش بچن و بە داودی پاشای رابگەینن. 18 بەلام گەنجیک هەردووکیانی بینی و بە ئەبشالۆمی رابگەیند، لەبەر ئەوە هەردووکیان بە پەلە پڕیشتن و چوونە ناو مالی پیاویک لە بەحوریم، بیریک لە ناو حەوشە کەیدا هەبوو، هەردووکیان شۆر بوونەوه ناوی. 19 ژنە کە دەمی بیرە کە بە پروپۆشیک داپۆشی و دانەوێڵە بەسەردا بلاوکردهوه، کەس پێی نەزانی. 20 ئیتر خزمەتکارەکانی ئەبشالۆم هاتن بۆ لای ژنە کە بۆ ماله کە و گوتیان: «ئەحیمەعەچ و یوناتان لە کوین؟»

ژنە کەش وەلامی دانەوه: «لە جۆگە ئاوه کە پەرینەوه.» جا پاش ئەوەی بەدوایاندا گەران و نەیان دۆزینەوه، گەرانەوه تۆرشەلیم.

21 پاش ئەوهی خزمەتکارەکانی ئەبشالۆم پڕۆیشتن، ئەحیمەحەچ و یۆناتان لە بیرە کە هاتنە دەرەوه و پڕۆیشتن و بە داود پاشایان پراگەیاندا و بە داودیان گوت: «هەستەن و بە پە لە ئەنکاوه کە پەرنهوه، چونکە ئەحیتۆفەل ئاوا ئامۆژگاری کردوون.» 22 لەبەر ئەوه داود و هەموو ئەو گەلە لە گەلیدا بوون هەستان و لە رووباری ئوردون پەڕینهوه و لە بەرەبەیاندا کەس نەمابوو لە رووباری ئوردون نەپەڕییەتەوه.

23 بەلام کاتیەک ئەحیتۆفەل بینی کار بە راویژەکی نەکراوه، گویدرێژەکی کورتان کرد و هەستا، بەرەو مالهەکی لە شارەکی خۆیدا بەرێکەوت و وەسیهتی بۆ مالهەکی کرد و خۆی خنکاندا و مرد، جا لە گۆرەکی باوکی ناشتیان.

24 ئینجا داود هات بۆ مەحەنەیم و ئەبشالۆمیش خۆی و هەموو ئەو پیاوانە ئیسراییل کە لە گەلیدا بوون لە رووباری ئوردونەوه پەڕینهوه. 25 ئەبشالۆم لە جیاتی یۆتاب عەماسای کردبوو بە سوپاسالار و عەماساش کۆری پیاویک بوو ناوی یەتەری ئیسراییلی بوو، کە ئەبیگایلی کچی ناحاش، خوشکی چەرویا، دایکی یۆتاب خیزانی بوو. 26 ئیسراییل و ئەبشالۆم لە خاکی گلعادی چادریان هەلدا.

27 کاتیەک داود گەدیشته مەحەنەیم، شۆفی کۆری ناحاش لە شاری پەبەیی عەمۆنیەکان و ماکییری کۆری عەمییل لە لۆدەفار و بەرزیلەیی گلعادی لە رۆگەلمهوه 28 راخەر و تەشت و قاپوقاچاغی گلین، گەنم و جۆ و ئارد، دانەوێڵەیی برژاو و پاقلە و نیسک و تۆکی برژاو، 29 هەنگوین و دەلمە* و مەر و پەنیری مانگیان پێشکەشی داود و ئەو گەلە لە گەلیدا بوون کرد هەتا بیخۆن، چونکە گوتیان: «گەل لە چۆلەوانیدا برسی و ماندوو و تینوون.»

* 17:29 یان دەرەمه، قوناغی پێش دروستبوونی پەنیر.

18

مه‌رگی ته‌بشالۆم

1 داود سه‌رژمبیری ته‌و پیاوانه‌ی کرد که له‌گه‌لیدا بوون، فه‌رمانده‌ی هه‌زاران و سه‌دانی به‌سه‌ره‌وه دانان. 2 ئینجا داود سییه‌کی سه‌ربازه‌کانی به‌ده‌ستی یۆتایدا نارد، سییه‌کیش به‌ده‌ستی ته‌بیشه‌ی کوری چه‌رویای برای یۆتاب، سییه‌کیش به‌ده‌ستی ئیبتایی گه‌تی. پاشا به‌سوپاکه‌ی گوت: «هه‌روه‌ها به‌دنیاییه‌وه منیش له‌گه‌لتان دیمه‌ده‌ره‌وه.»

3 به‌لام سه‌ربازه‌کان گوتیان: «مه‌چۆ ده‌ره‌وه، چونکه‌ته‌گه‌ر ئیمه‌هه‌لبین گویمان پێ ناده‌ن، ته‌گه‌ر نیوه‌شمان لی بمریت هه‌ر گویمان پێ ناده‌ن، به‌لام تو هینده‌ی ده‌هه‌زار که‌سی له‌ئیمه، ئیستاش باشته‌که‌تۆ بۆ یارمه‌تیدانمان له‌شاره‌که‌بیت.»

4 پاشاش وه‌لامی دانه‌وه: «ته‌وه‌ی پێتان باشه‌ده‌یکه‌م.» ئیتر پاشا له‌لای ده‌روازه‌که‌وه وه‌ستا و هه‌موو پیاوان به‌یه‌که‌ی سه‌دان و به‌هه‌زاران چوونه‌ده‌ره‌وه. 5 پاشا فه‌رمانی به‌یۆتاب و ته‌بیشه‌ی و ئیبتای کرد و گوتی: «له‌به‌ر من، له‌گه‌ل ته‌و گه‌نجه‌نهرم بن، له‌گه‌ل ته‌بشالۆم.» هه‌موو سه‌ربازه‌کانیش گویان لیبوو کاتیک پاشا سه‌باره‌ت به‌ته‌بشالۆم فه‌رمانی به‌سه‌رکرده‌کان کرد.

6 سوپای داود چوونه‌ده‌ره‌وه بۆ به‌ره‌نگاربوونه‌وه‌ی ئیسراییل له‌ده‌شتوده‌ر، شه‌ره‌که‌ش له‌دارستانی ته‌فرایم روویدا. 7 له‌وئ سوپای ئیسراییل له‌به‌رده‌م خزمه‌تکاره‌کانی داود شکان، له‌و پرۆژدا کوشتاریکی گه‌وره‌روویدا، بیست هه‌زار پیاو کوژرا. 8 شه‌ره‌که‌له‌هه‌موو ناوچه‌که‌دا بلاق بووه‌وه، له‌و پرۆژدا ته‌وانه‌ی له‌ناو دارستانه‌که‌دا له‌ناوچوون زیاتر بوون له‌وانه‌ی به‌شمشیر له‌ناوچوون.

9 ته‌بشالۆم به‌سواری هیستره‌که‌یه‌وه به‌پرنکه‌وت تووشی خزمه‌تکاره‌کانی داود بوو. هیستره‌که‌چوو رژێر لقه‌کانی دار به‌روویکی گه‌وره‌و سه‌ری

ئەبشالۆم لەتێوان لاقەکانی دار بەروووە کەدا گیربوو، لەتێوان ئاسمان و زەویدا
هەلۆاسرا، هێستەرە کە ی ژێریشی رۆیشت.

10 پیاویک بینی و بە یۆئابی پراگەیاندا: «هەر ئێستا ئەبشالۆم بینی بە دار
بەروووە کەووە هەلۆاسرا بوو.»

11 یۆئابیش بەو پیاوێ گوت کە یی پراگەیاندا: «هەر ئێستا بینیت؟
ئە ی بۆچی لەوێ بە زەویتدا نەدا، هەتا دە شاقل* زیو و پشتینیکت
بەمی؟»

12 بەلام پیاوێ کە بە یۆئابی گوت: «تەنانت ئەگەر هەزار شاقل † زیویش
بکێشن و بە دەستم بگات، بە هیچ جوړیک دەستم بۆ کوپری پاشا درێژ
ناکەم، چونکە پاشا لەبەردەمی ئیمە فەرمانی بە تۆ و ئەبیشە ی و ئیتتای کرد
و گوتی: «لەبەر من ئەو گەنجە، ئەبشالۆم پیاویزن و دەستی لێ مەدەن.»
13 ئەگەر ناستەمم لەگەڵ خۆم دەکرد، پاشاش هیچی لێ ناشارد ریتەو،
تۆش لە دژم دەووستایت.»

14 یۆئابیش گوتی: «من بەم شیوێ بەبەردەمتدا ئارام ناگرم.» جا
سێ رمی گرت بە دەستیووە و لە دلی ئەبشالۆمی گرت کە هێشتا لەناو دار
بەروووە کەدا زیندوو بوو. 15 دە خزمەتکار کە هەلگرانی تفاقەکانی یۆئاب
بوون چواردەوریان دا، لە ئەبشالۆمیان دا و کوشتیان.

16 ئەوسا یۆئاب فووی بە کەرەنادا کرد و پرینگای لەسەر سەربازەکان
گرت، سەربازەکانیش لە راوانانی ئیسرائیل گەرانهووە. 17 ئیتر ئەبشالۆمیان
هەلگرت و لە دارستانە کەدا فریاندایە ناو چالیکێ گەرە، بەردیکێ زۆریان
لەسەری کەلە کە کرد. هەموو ئیسرائیلیش هەریە کە و بۆ شوینی خۆی
هەلات.

* 18:11 نزیکە 115 گرام. † 18:12 نزیکە 12 کێلوگرام.

18 یېشتر ته بشالۆم که هېشتا زیندوو بوو، تهو کۆله که یه ی که له دۆلی پاشادا بوو بردبووی و بۆ خۆی دايمه زانندبوو، چونکه گوتبووی: «کورێکم نیه بۆ یادکردنه وهی ناوه که م.» کۆله که کەشی به ناوی خۆیه وه ناونا، ههتا ته مرۆش پێ ده گوتريت «یاده وه ری ته بشالۆم.»

گربانی داود بۆ ته بشالۆم

19 ته وه بوو ته حيمهه چي کورې سادۆق گوتی: «با رابکه م و مرده بده مه پاشا: "یهزدان حه قی بۆ سه نديته وه و له دوژمنه کانت پرزگاری کردیت،»

20 یۆتاییش یی گوت: «تۆ ته مرۆ خواهن مرده نیت، له پرۆژیکي دیکه دا مرده بده و ته مرۆ مرده مه ده، چونکه کورې پاشا مردووه.»

21 یۆتاب به کوشییه که ش کړتۆشی بۆ یۆتاب برد و رایکرد. رابگه یه نه.» کوشییه که ش کړتۆشی بۆ یۆتاب برد و رایکرد.

22 ته حيمهه چي کورې سادۆق دووباره به یۆتابی گوت: «هه رچییه ک بووه لێگه ری با منیش به دواي کوشییه که دا رابکه م.» یۆتاییش گوتی: «کورم، تۆ بۆ راده کهیت، له کاتی که دا مرده یه کت نیه شایانی پاداشت ییت؟»

23 ته ویش گوتی: «هه رچی ییت، راده که م.»

یۆتاییش یی گوت: «رابکه!» ته وسا ته حيمهه چ به پرنگای پنده شته که دا رایکرد و به پیش کوشییه که کهوت.

24 کاتی که داود له تیوان دهروازه کانی ژووره وه و دهره وه دانیشتبوو، ئیشکگره که سه رکه وته سه ربانی ده رگا که بۆ سه ر شوورا که، چاوی هه لبری و بینی پیاویک به ته نها راده کات. 25 ئیشکگره که هاواری کرد و به پاشای را گه یاند.

پاشاش گوتی: «ئەگەر بە تەنھا بیٺ مژدە ی پێیه.» پیاوێش کەش را ئیدە کرد و نزیک دەبووێه.

26 ئینجا ئێشکگرە کە پیاوێکی دیکە ی بینی رادە کات، بانگی دەرگاوانە کە ی کرد و یی گوت: «ئەو تە پیاوێکی دیکەش بە تەنھا رادە کات.»

پاشاش گوتی: «ئەمەش هەر مژدە ی پێیه.»
27 ئێشکگرە کە گوتی: «من دە بینم کە راکردنی یە کەم وە ک راکردنی ئە حیمە عە چی کوری سادۆق وایه.»

پاشاش گوتی: «ئەمە پیاوچا کە و مژدە یە کێ چاکیش دە هینیت.»
28 ئە حیمە عە چ هاواری کرد و بە پاشای گوت: «سلاو، هەموو شتیک باشه!» کړنۆشی بۆ پاشا برد و سەری خستە سەرزەوی و گوتی: «ستایش بۆ یەزدانی پەروردگارت، ئەو ی ئە و خە لکە ی رادە ست کرد کە لە پاشای گە ورم هە ستابون!»

29 پاشاش گوتی: «ئە و گە نجه، ئە بشالۆم سە لامە تە؟»
ئە حیمە عە چیش گوتی: «گە ورم، کاتیک کە یۆ تابی بە رده ستی تاییه تی تۆ منی دە نارد، شلە ژاتیکی گە ورم بینی، بە لام نە مزانی چی بوو.»
30 پاشاش گوتی: «بسوورپۆه و لێرە رابووسته.» ئە ویش سوورپایه ووه و راوله ستا.

31 لە و کاتە دا کوشییه کەش هات، کوشییه کە گوتی: «پاشای گە ورم مژدە م بدەری، چونکە یەزدان ئە مرۆ حە قی بۆ سە ندیتە ووه و لە هە موو ئە وانە ی لیت راست بوونە ووه رزگاری کردیت!»

32 پاشاش بە کوشییه کە ی گوت: «ئە و گە نجه، ئە بشالۆم سە لامە تە؟»
کوشییه کەش گوتی: «با دوزمنه کانی پاشای گە ورم و هە موو ئە وانە ی بۆ خراپە لە دزی تۆ سەر هە لده دەن وە ک ئە و گە نجه یان لی بیٺ.»

33 جا پاشا نیگه‌ران بوو، ده‌گیا و سه‌رکه‌وته ژووری سه‌ر ده‌روازه‌که، به ده‌م رۆیشتنه‌وه ئاوی ده‌گوت: «کوره‌که‌م ئەبشالۆم! کوره‌که‌م، کوره‌که‌م ئەبشالۆم! خۆزگه له جی جی تو بمر دبا مایه، کوره‌که‌م ئەبشالۆم! کوره‌که‌م!»

19

1 پاشان به یۆئاب پرا گه‌یه‌نرا: «پاشا ده‌گرییت و شیوه‌ن بۆ ئەبشالۆم ده‌گپیت.» 2 ئەو رۆژه سه‌رکه‌وته‌که له‌لای هه‌موو سوپا بووه شیوه‌ن، چونکه سه‌ربازه‌کان له‌و رۆژه‌دا گوپیان لیبوو گوترا: «پاشا بۆ کوره‌که‌ی دلته‌نگ بووه.» 3 جا له‌و رۆژه‌دا سه‌ربازه‌کان وه‌ک سوپایه‌کی شه‌رمه‌زاری هه‌لاتوو له‌ جه‌نگدا به‌دزییه‌وه گه‌رانه‌وه ناوشاره‌که. 4 پاشاش پرووی خۆی داپۆشی و به‌ ده‌نگیکێ به‌رزهاواری کرد: «کوره‌که‌م ئەبشالۆم! ئەبشالۆم کوره‌که‌م، کوره‌که‌م!»

5 ئینجا یۆئاب له‌ مالی پاشا چوه‌ ژووره‌وه و گوتی: «ئهمرۆ پرووی هه‌موو خزمه‌تکاره‌کانت شه‌رمه‌زار کرد، ئەوانه‌ی له‌م رۆژه‌دا ده‌ربازکه‌ری ژبانی خۆت و ژبانی کور و کچ و ژن و که‌نیزه‌کانت بوون. 6 ئەوانه‌ی رقیان لیت ده‌بیته‌وه خۆشت ده‌وین، ئەوانه‌ش که‌ تو یان خۆشده‌ویت رقت لیبان ده‌بیته‌وه. ئهمرۆ ده‌رتخست که‌ تو سه‌رکرده‌ و خزمه‌تکاره‌کانت به‌لاوه‌ هه‌یج نییه، له‌به‌ر ئەوه‌ی ئهمرۆ زانیم ئەگه‌ر ئەبشالۆم زیندوو بووايه و ئییه هه‌موومان بمر دبووینایه‌ ئەوسا کاره‌که‌ت به‌ دل ده‌بوو. 7 ئیستاش هه‌سته‌ و پرۆ ده‌روه‌ه‌ دلی خزمه‌تکاره‌کانت بده‌وه، چونکه‌ به‌ یه‌زدانی زیندوو، ئەگه‌ر نه‌چیته‌ ده‌روه‌ه، ئەمشه‌و که‌س له‌گه‌لت نامی‌ئیته‌وه، ئەوه‌ش له‌ هه‌موو ئەو خراپانه‌ی له‌ گه‌نجییه‌وه هه‌تا ئیستا تووشت بوون خراپتر ده‌بیت له‌سه‌رت.»

8 ئیتیر پاشا ههستا و له دەر وازه کهدا دانیشت، به هه موو گهل را گه یه نزا:
 «ئهو تا پاشا له دەر وازه کهدا دانیشتوو.»
 جا هه موو گهل هاتنه بهردهم پاشا.

گه پرانه وهی داود بۆ ئۆرشه لیم

ئیسراییلیه کانیش هه ریه که و بۆ چادره کهی خۆی هه لاتیبون. 9 له ناو
 هه موو هۆزه کانی ئیسراییلدا گهل مشتومریان بوو و ده یانگوت: «پاشا له
 دهست دوژمنه کائمان فریامان کهوت، ئهو بوو که له دهست فه له ستیه کان
 دهر بازی کردین، ئیستاش ئهو به هۆی ئه بشالۆمه وه له خا که که وه هه لاتوووه.
 10 ئه بشالۆمیش ئه وهی به سه ر خۆمانه وه ده ستنبشائمان کرد له جه نگدا مرد،
 بۆچی سه باره ت به هینانه وهی پاشا پیده نگن؟»

11 داودی پاشا په یامی بۆ هه ردوو کاهینه که، سادوق و ئه بیاتار نارد
 و گوئی: «له گهل پیرانی یه هودا بدوین و بلین: ”بۆچی دوا هه مین کهس
 ده بن له گه پراندنه وهی پاشا بۆ کۆشکه کهی، چونکه هه موو ئه وهی ئیسراییل
 گوتیان گه بشته پاشا که له ئوردوگا کهی بوو؟ 12 عیوه برای من و له
 گوشت و خوینی من، ئیتیر بۆچی له گه پراندنه وهی پاشا دوا هه مین کهس
 ده بن؟” 13 هه روه ها به عه ماسا بلین: ”ئایا تۆ له گوشت و خوینی من نیت؟
 با خودا توندترین سزام بدات، ئه گه ره له مه ودوا له لای من له جینی یۆتاب
 نه بیته فه رمانده ی گشتی سوپا،»

14 جا دلێ هه موو پیاوانی یه هودای وهک یهک پیاو به لای خۆیدا
 پاکیشا، ئه وانیش به دوای پاشادا ناردیان و گوتیان: «خۆت و هه موو
 خزمه تکاره کانت بگه پرینه وه.» 15 له بهر ئه وه پاشا گه پرایه وه و هاته روو باری
 ئوردون.

پیاوانی یه هوداش هاتنه گلگال و چوونه پێشوازی پاشا، بۆ ئه وهی له
 رووباری ئوردون په پرینه وه. 16 شیمی کوری گیرای بنیامینی که خه لکی

به حوریمه، ده ستیپشخه ری کرد و له گه گۆل پیاوانی یه هودا بۆ پیشوازی داودی پاشا دابه زین،¹⁷ هه زار پیاویش له بنیامین له گه لیدا بوون، له گه گۆل چیشای خزمه تکاری مالی شاول، هه ر پازده کوپه که ی و بیست خزمه تکاره که ی له گه لیدا بوون، هه موویان به په له چوونه سه ر پرووباری ئوردون، بۆ لای پاشا.¹⁸ ئینجا له ته نکایه که په رینه وه بۆ ئه وه ی مالی پاشا بپه رینه وه و هه رچییه ک پاشا به لایه وه په سه ند بوو ئه نجامی بده ن.

شیمعی کوپری گێراش کاتییک له پرووباری ئوردون په رپیه وه له به رده م پاشادا به پروودا که وت،¹⁹ به پاشای گوت: «با گه ورم تاوانم له سه ر نه ژمیریت. ئه وه له گه وریه ی خزمه تکاره که ت به یاد مه هینه ره وه که له رۆژی چوونه ده ره وه ی پاشای گه ورم له تۆرشه لیم کردی. با پاشا ئه وه له دلێ خۆی نه گریت.²⁰ له به ر ئه وه ی خزمه تکاره که ت ده زانیت که گوناھی کردووه، هه ر بۆیه من ئه مرۆ یه که م که سم له هه موو بنه ماله ی یوسف که بۆ پیشوازی پاشای گه ورم دابه زیوم.»

²¹ ئه بیشه ی کوپری چه رویاش وه لای دابه وه و گوتی: «ئایا له به ر ئه مه ناییت شیمعی بکوژریت که نه فره تی له ده ستنیشان کراوی یه زدان کردووه؟»
²² داودیش گوتی: «کوپرانی چه رویا، ئه مه چ په یوه ندیه کی به ئیوه وه هیه؟ به چ مافیک ده ست له کاروبارم وه رده ده ن؟ ئایا ئه مرۆ که سیک له ئیسرائیل بکوژریت؟ ئایا نازانن من ئه مرۆ پاشای ئیسرائیل؟»²³ ئینجا پاشا به شیمعی گوت: «تۆ نامریت.» پاشا سویندی بۆ خوارد.

²⁴ ههروه ها مه فیوشه تی کوپه زای شاول بۆ پیشوازی پاشا دابه زی، له و رۆژه ی پاشا تیندا رۆیشت هه تا ئه و رۆژه ی به سه لامه تی هاته وه، بایه خی به قاچه کانی و ریشی نه دابوو، جله کانی نه شوشتبوو.²⁵ ئه وه بوو کاتییک له تۆرشه لیم هاته پیشوازی پاشا، پاشا یی گوت: «مه فیوشه ت، بۆچی له گه لدا نه رۆیشتیت؟»

26 ئەویش گوتی: «گورەم، پاشا، چیشای خزمەتکارە کەم هەلیخەلەتاندەم، لەبەر ئەوەی خزمەتکارە کەت گوتی: "گویدریژیکم بۆ کورتان بکریت تاوەکو سواری بچم و لەگەڵ پاشادا بچم؛" بەلام چیشای خزمەتکارە کەم هەلیخەلەتاندەم و 27 لەلای پاشای گورەم بوختانی بەدەم خزمەتکارە کەتەوه کرد. پاشای گورەشم وەک فریشتەیی خودا وایە، جا چیت پێ باشە ئەو بەکە. 28 هەموو بنەمالەیی ئێمە خەلکاتیکی بوون شایانی ئەو بوون کە پاشای گورەم بیانکوژی، تۆش خزمەتکارە کەتت خستە تیوتەو کەسانەیی کە لەسەر خوانە کەت دەخۆن، ئیتر بە چ مافی کەووە داواکاریی زیاتر پێشکەش پاشا بەکەم؟»

29 پاشاش پێی گوت: «بۆچی قسەیی زیاد دەکەیت؟ من گوتم تۆ و چیشا یکلەگە کە لەتیواتاندا دابەش بەکەن.»

30 مەفیۆشە تیش بە پاشای گوت: «دوای ئەوەی پاشای گورەم بە سەلامەتی گەراووە ئەو مالهە کەیی با چیشا هەمووی بۆ خۆی بیات.»

31 هەرۆهە بەرزیلەیی گلعادی لە رۆگەلیمەووە دابەزی و لە پرووباری ئوردون لەگەڵ پاشادا پەپریهەو، بۆ ئەوەی لەلای پرووباری ئوردون بەرپێی بکات. 32 بەرزیلەیی زۆر پیر ببوو، تەمەنی هەشتا ساڵ بوو، لە ماوەی مانەووەی پاشا لە مەحەنەیم ئەو ئازوو قەیی بۆ دا بین کردبوو، چونکە پیاویکی زۆر دەوڵەمەند بوو. 33 لەبەر ئەوە پاشا بە بەرزیلەیی گوت: «تۆش پەپەرەووە و لەگەڵم وەرە تۆرشەلیم، ئازوو قەت بۆ دا بین دەکەم.»

34 بەرزیلەیی بە پاشای گوت: «چەند ساڵ لە تەمەنم ماوە تاوەکو لەگەڵ پاشادا سەربەکەومە تۆرشەلیم؟ 35 من ئەمڕۆ تەمەنم هەشتا ساڵە، ئایا دەتوانم چاک و خراب لە یەک جیا بەکەمەووە، ئایا خزمەتکارە کەت چێژ وەر دەگریت لەوەی کە دەیحوات و دەیحواتەووە؟ ئایا گویم لە دەنگی ژن

و پیاوه گۆرانیبیژه کان ده بیئت؟ ئیتیر بۆچی خزمه تکاره کت بیئت به بارگرانی بهسه ر پاشای گه وره مه وه؟³⁶ خزمه تکاره کت ته نها که میک له پرووباری ئوردون بهریت ده کات، ئیتیر بۆچی پاشا بهم خه لاته پاداشتم ده داته وه؟³⁷ لیگه ری با خزمه تکاره کت بگه ریته وه، بۆ ته وه ی له شار و چکه که ی خۆمدا له نزیک گۆری دایک و باوکه وه بمرم، وا کیمه امی خزمه تکاره کت له گه ل پاشای گه وره مدا ده په ریته وه، توش چیت پی باشه ته وه ی له گه لدا بکه.»

³⁸ پاشاش گوتی: «کیمه ام له گه لدا ده په ریته وه و ته وه ی تو پیئت باش بیئت له گه لدا ده که م، ته وه شی لیم ده خوازیت بۆت ده که م.»
³⁹ هه موو گه ل له پرووباری ئوردون په ریته وه، ئینجا پاشاش په ریته وه، پاشا به رزیله پی ماچکرد و داوای به ره که تی بۆ کرد، ته ویش گه رایه وه شوینه که ی خوی.

⁴⁰ کاتیک پاشا په ریته وه گلگال، کیمه امیش له گه لدا په ریته وه، هه موو سوپای یه هودا و نیوه ی سوپای ئیسرائیل پاشایان په رانده وه.
⁴¹ ئیتیر هه موو پیاوانی ئیسرائیل ده هاتنه لای پاشا، به پاشایان ده گوت: «بۆچی برا کائمان، پیاوانی یه هودا تویان دزی، پاشا و ماله که یان له پرووباری ئوردون په رانده وه، هه موو پیاوانی داودیش له گه لدا بوون؟»
⁴² هه موو پیاوانی یه هوداش وه لامی پیاوانی ئیسرائیلیان دایه وه و گوتیان: «له بهر ته وه ی پاشا له خزمی نزیکی ئیمه یه، ئیوه به م کاره به غیلی ده بهن؟ ئایا هیچمان له پاشا خواردوو، یان هیچی پی به خشیوین؟»

⁴³ پیاوانی ئیسرائیلیش وه لامی پیاوانی یه هودایان دایه وه و گوتیان: «ئیمه ده ته وه نده ی ئیوه به شمان له لای پاشا هه یه، ئیمه له ئیوه زیاتر ما فمان به سه ر داوده وه هه یه. ئیتیر بۆچی به سوو کایه تیه وه هه لسوکه و تمان له گه لدا ده که ن؟ ئیمه نه بووین یه که م جار سه باره ت به گه رانده وه ی پاشا که مان قسه مان کرد؟»

به لّام قسه ی پیاوانی یه هودا له قسه ی پیاوانی ئیسرائیل ره قتر بوو.

20

یاخیبوونی شه فّع له دژی داود

¹ وارینککه وت پیاویکی گیره شیوین له ویدا بوو، ناوی شه فّع عی کوری بیکری بوو، پیاویکی بنیامینی بوو، فووی به که پر نادا کرد و هاواری کرد: «ته ی ئیسرائیل، هیچ زیکیا یه تیه کمان له گه لّ داود نییه، هیچ میراتی کمان له کوری یه سادا نییه!

هر که سه و بو چادره که ی خوی!»

² له بهر ته وه هه موو پیاوانی ئیسرائیل وازیان له داود هینا و به دوا ی شه فّع عی کوری بیکریدا رویشتن. به لّام پیاوانی یه هودا له پرووباری ئوردونه وه هه تا ئورشه لیم له گه لّ پاشایاندا مانه وه.

³ کاتیک داود هاته وه بو کوشکه که ی خوی له ئورشه لیم، ته و ده که نیه یه ی بو پاراستنی کوشکه که به جینی هیشتبون، بردنی و له مالی ده سته سه ری دا دایان و به خوی ده کردن، به لّام له گه لیاندا پال نه که وت، به لّکو هه تا پرژی مردنیان به ته نهایی ده سته سه ر کرابون.

⁴ ئینجا پاشا به عه ماسای گوت: «له سی پرژدا پیاوانی یه هودام بو کوبکه ره وه و توش و ره ئیره.» ⁵ عه ماساش بو کورکدنه وه ی پیاوانی یه هودا چوو، به لّام له و کاته دوا که وت که بوی دیاری کرد بوو.

⁶ داود به ته پیشه ی گوت: «ئبستا شه فّع عی کوری بیکری له ته بشا لوم خراپتر ده بیّت بومان. له بهر ته وه تو خزمه تکاره کانی گه ورت به و دوا ی بکه وه، نه وه ک چهند شاریکی قه لابه ند بو خوی په یدا بکات و له بهر چاومان ون بیّت.» ⁷ تیر پیاوه کانی یوئاب و کیتی و په له تی و هه موو پاله وانه کان به فهرمانده یی ته پیشه ی بو راوانی شه فّع عی کوری بیکری له ئورشه لیمه وه هاته ده ره وه.

8 کاتیک له لای بَرده گه وره که ی گبعون بوون، عه ماسا بَره و پروویان هات، یوتابیش زریه که ی* پویشیوو و پشتینیکیشی له سهری به ستبوو، خه نجه ره که شی له ناو کچلانه که ی† بوو، له ناو قه دیه وه به ستبوو. ئینجا که هاته پُیش، خه نجه ره که ی که وته خواره وه.

9 یوتاب به عه ماسای گوت: «برام، چوئی؟» جا یوتاب به دهستی راستی ریشی عه ماسای گرت بۆ ئه وه ی ماچی بکات. 10 عه ماساش ئاگای له و خه نجه ره نه بوو که له دهسته که ی دیکه ی یوتابدا بوو، یوتاب خه نجه ره که ی کرد به سکیدا و هه ناوی پزایه سهر زه وی. پئویستی نه کرد که جار یکی دیکه خه نجه ر بکاته وه به سکیدا، چونکه ده سته جی مرد. ئینجا یوتاب و ئه بیسه ی براشی له دوای شه فه عی کوری بیکری پویشتن.

11 یه کیک له خزمه تکاره کانی یوتاب له لای عه ماسا پراوه ستا و گوتی: «ئه وه ی یوتابی ده ویت و ئه وه ی سهر به داوده با له دوای یوتابدا ییت!» 12 عه ماساش له ناوه راستی ریگا که دا له ناو خویندا گه وزابوو، جا کاتیک خزمه تکاره که بینی هه موو گهل راده وه ستن، عه ماسای له سهر ریگا که گواسته وه بۆ ناو کچلکه که و پارچه جلیکی به سهریدا دا، چونکه بینی هه رکه سیک بگاته سهری راده وه ستیت. 13 کاتیک عه ماسا له ریگا که گواسترایه وه، هه موو پیاویک دوای یوتاب که وت بۆ پراوانی شه فه عی کوری بیکری.

14 شه فه عیش به ناو هه موو هۆزه کانی ئیسرایلدا تپپه ری، هه تا ئابیلی ییت مه عکا و هه موو ناوچه ی بیریه کان، ئه وانیش هه مووان کۆبوونه وه و شوئی که وتن. 15 ئینجا ئه و له شکره ی که له گهل یوتاب بوو هاتن و له ئابیلی ییت مه عکادا شه فه عییان گه مارۆ دا، سه نگه ریان له ده وری شاره که لیدا. شاره که گه مارۆ درا، هه موو ئه و گه له ش که له گهل یوتاب بوون

* 20:8 زری: به ریگی کزایه که له کاتی شه ر ده پویشیت. † 20:8 کلانه که ی.

سەرگرمی ڕووخان بون بۆ ڕووخانانی شورا،¹⁶ لەو کاتدا ژنیکی دانا لە شارەکهوه هاواری کرد: «گۆی بگرن! گۆی بگرن! بە یۆئاب بێن، وەرە پێشەوه بۆ ئێرە، هەتا قەسە لە گەلدا بکەم.»¹⁷ ئەویش چوو پێشەوه بۆ لای، ژنەکش پرسی: «تۆ یۆئابی؟»

ئەویش وەلامی دایەوه: «من ئەوم.»

ژنەکه پێی گوت: «گۆی لە قەسە کارەکه رەکت بگره.»

ئەویش گوتی: «گۆم گرتوه.»

¹⁸ ژنەکه گوتی: «پیشیان ئاویان دەگوت: "لە ئاییل دەپرسن،" بەو شێوهیه کۆتایان بە کێشه که دههینا. ¹⁹ ئێه له تێو شارهکانی ئیسرایلدا ئاشتیخواز و دلسۆزین، تۆش ههولێ له ناو بردنی شارێک دهدهیت که له ئیسرایلدا دایکانهیه؟ بۆچی میراتی یه زدان هه لده لوهوشیت؟»

²⁰ یۆئابیش وەلامی دایەوه و گوتی: «لە من بەدوور بێت! لە من بەدوور بێت هه لیلوشم و تیکێ بدهم! ²¹ شته که بهو شێوهیه نیه، چونکه پیاویک له ناوچه شاخاوییهکانی ئه فرایمه وه که ناوی شهفهعی کوری بیکریه دهستی له داودی پاشا بهرز کردووه تهوه، به تهنا ئه وه بدن به دهسته وه له شاره که دوور ده کهومه وه.»

ژنەکش به یۆئابی گوت: «سەری ئەو لە شورا کهوه بۆت هه لده دریت.»

²² ئینجا ئافرهته که به دانایه کهی خۆی چوو بۆ لای هه موو گهل و ئەوانیش سەری شهفهعی کوری بیکریان لیکرده وه و بۆ یۆئابیان فریادا. ئەویش فووی به کهرپه نادا کرد و له شاره که دوور کهوتته وه، هه رکهسه و بۆ چادره کهی. یۆئابیش گه راپه وه بۆ ئۆرشه لیم بۆ لای پاشا.

²³ یۆئابیش سەرکردهی هه موو سوپای ئیسرایل بوو؛

به نايای كورې يه هؤياداعيش فەرماندهی كريتیه كان † و په له تیه كان بوو؛

24 ئە دۆنیرام سەرپەرشتیاری پیگاری بوو؛

یه هؤشافاتی كورې ئە حیلودیش تۆماركار بوو؛

25 شیفا خامه ی نهینی بوو؛

سادوق و ئەبیاتاریش كاهین بوون،

26 ههروهها عیرای یائیریش كاهینی داود بوو.

21

تۆله سەندنه وهی داود بۆ گبعۆنییه كان

1 له سەردەمی پاشایه تی داود سی سال له داوی یه ك قاتوقری هه بوو، داودیش پرسیاری له یەزدان كرد و یەزدانیش فەرمووی: «به هؤی شاول و ماله خوینتریزه كه یه تی، له بهر ئە وهی گبعۆنییه كانی كوشت.»

2 پاشا گبعۆنییه كانی بانگكرد و له گه لیاندا دوا. گبعۆنییه كان له نه وهی ئیسراییل نه بوون، به لكو له پاشماوهی ئەمۆرییه كان بوون و نه وهی ئیسراییل سویندیان بۆ په یمانی ئاشتی خواردبوو، به لام شاول به هؤی دلگه رمی بۆ ئیسراییل و یه هودا هه ولی له ناو بردنی دان. 3 جا داود به گبعۆنییه كانی گوت: «چیتان بۆ بکه م و به چی كه فاره ت بکه م تاوه كو داوی به ره كه ت بۆ میراتی یەزدان بکه ن؟»

4 گبعۆنییه كانیش وه لامیان دایه وه: «بۆمان نییه داوی زیڕ و زیو له شاول و ماله كه ی بکه ین، ههروهها بۆشمان نییه كه س له ئیسراییلدا بكوژین.» داودیش گوتی: «هه رچی بلین بۆتان ده كه م.»

5 ئەوانیش به پاشایان گوت: «ئە و پیاوهی كه قری كردین و پیلانی له دژمان گپرا بۆ ئە وهی له ناومان بیات و له هه موو سنوره كانی ئیسراییلدا

نه مینینه وه،⁶ با حهوت پیاومان له کوره کانی پبدریت، تاوه کو بو یه زدان هه لیانوسین، له گیشفای شاولی هه لبر یدرای یه زدان.»
پاشاش گوتی: «من پیتان ده ده م.»

⁷ پاشا دهستی له مه فیوشه تی کوری یوناتانی کوری شاول پاراست، له بهر ته و سوینده یه زدان که له تیوان داود و یوناتانی کوری شاول هه بوو.
⁸ به لام پاشا ته مانه ی برد: ته رمونی و مه فیوشه ت، هه ردوو کوره که ی ریچپای چکی ته یا که له شاول ببوی، له گه ل هه ر پینج کوره که ی میره فی چکی شاول که له عه درعیلی کوری به رزیله یی مه خولاتی ببوی.
⁹ کوره کانی دایه ده ست گبعونیه کان، ته وانیش له سه ر چیا له به رده م یه زداندا به کوژرای هه لیانوسین، هه ر حه وتیان پیکه وه که وتن، له رۆژانی دروینه له سه ره تای ده ستپیکردنی دروینه ی جو کوژران.

¹⁰ ریچپای چکی ته یا گوشیکی* برد و له سه ر به ردیک بو خوی پریخت. هه ر له سه ره تای دروینه دا هه تا ته و کاته ی باران له ئاسمان باری نه ییشت نه بالنده ی ئاسمان له رۆژ و نه ئاژه لی کتوی له شه و دابه زنه سه ر ته رمه کانیا ن.
¹¹ ئیتر ته وه ی ریچپای چکی ته یا که نیه که ی شاول کردی به داود را که به نرا،¹² داودیش چوو و ئیسکه کانی شاول و ئیسکه کانی یوناتانی کوری له لای دانیشتوانی یاقیش گلعاد هینا، ته وانه ی له گۆره پانی بیت شانه وه دزیبوویان، له و شوینه دا که فه له ستیه کان ته و رۆژه ی که له شاولیان دا له گلبوع هه لیانواسیبوون.
¹³ داود له و پوه ئیسکه کانی شاول و یوناتانی کوری هینا و ئیسکی هه لو اسراوه کانیشی کو کرده وه.

¹⁴ ئینجا ئیسکه کانی شاول و یوناتانی کوریا ن له زه ی بنیامین له چیلع له ناو گۆره که ی قیشی باوکی ناشت و هه موو ته و شتانه ی پاشا فه رمانی

* 21:10 ریشاییکی رووه کییه که له و سه رده مه دا به رگی ماته می لی دروسته کرا.

پیداوو کردیان. پاش تهوه خودا وه لایمی تهو پارانهوهی دایه وه که له پیناوی زه وویه که کرا.

جهنگی دیکه له گه‌ل فهله‌ستییه‌کان

15 جارێکی دیکه جهنگ له تیوان فهله‌ستییه‌کان و ئیسرائیلدا به‌ریابوو، داود له گه‌ل خزمه‌تکاره‌کانی دابه‌زین و له دژی فهله‌ستییه‌کان جهنگان، داود شه‌کەت بوو. 16 جاییه‌شێ به‌تۆف که یه‌کیک بوو له نهوهی رافا و کیشی رمه‌که‌ی سێ سه‌د شافل برۆنز † بوو، شمشیرێکی نوێی له که‌مه‌ری به‌ستبوو، گوتی که داود ده‌کوژیت. 17 به‌لام ته‌بیشه‌ی کوری چه‌رویا به‌هانایه‌وه هات و له فهله‌ستییه‌که‌ی دا و کوشتی. ئینجا پیاوه‌کانی داود سویندیان بۆ خوارد و گوتیان: «ناییت جارێکی دیکه بۆ جهنگ له‌گه‌لمان بیسته ده‌روه، نه‌وه‌ک چرای ئیسرائیل بکوژنتر پته‌وه.»

18 پاش ته‌مانه جه‌نگیکی دیکه له گه‌ل فهله‌ستییه‌کان له گو‌ف هه‌لگیرسا، له‌و کاته‌دا سیبه‌خه‌پی حوشاتی سه‌فی کوشت که یه‌کیک بوو له نهوهی رافا.

19 جارێکی دیکه‌ش له گه‌ل فهله‌ستییه‌کان له گو‌ف جهنگ هه‌لگیرسایه‌وه، ئیلحانانی کوری یاعیری بیت‌له‌حمی برای گولیا‌تی گه‌تی ‡ کوشت، ده‌سکی رمه‌که‌ی وه‌ک توردی جۆلا‌کان بوو.

20 دیسان له گه‌ت جهنگ هه‌لگیرسایه‌وه، پیاوێکی زه‌به‌لاح هه‌بوو هه‌ر په‌لێکی شه‌ش په‌نجه‌ی هه‌بوو، واته بیست و چوار په‌نجه‌ی هه‌بوو. ته‌ویش هه‌ر له نهوهی رافا بوو. 21 کاتی‌ک سووکایه‌تی به‌ ئیسرائیل کرد، یۆنانانی کوری شیمه‌عای برای داود کوشتی.

† 21:16 سێ سه‌د شافل برۆنز: نزیکه‌ی 3,5 کێلوگرام.

‡ 21:19 هه‌رچه‌نده له 1 پوخته‌ی میژوو 520: نووسراوه که ئیلحانان (له‌حمی) برای گولیا‌تی کوشت، به‌لام ده‌شیت چه‌ند جه‌نگاوه‌ریکی فه‌له‌ستی هه‌بیت که ناویان گولیا‌ت بوو بیت.

22 ئەو چواره لە ئەوهی پافا بوون لە گەت، بە دەستی داود و
خزمەتکارەکانی کوزران.

22

سروودی داود بۆ ستایشی خدا

1 داود ئەم سروودە بۆ یەزدان گوت، داوی ئەوهی یەزدان لە دەستی
هەموو دوژمنەکانی و لە دەستی شاول پزگاری کرد. 2 گوتی:
«یەزدان تاشە بەردی منە، قەلای و دەربازکەرمە،
3 خودام ئەو تاشە بەردەبە کە پەنای بۆ دەبەم،
قەلغان و هیزی پزگاریمە،
پەناگا و حەشارکەمە، پزگارکەری منە،
لە ستم پزگارم دەکات.

4 «لە یەزدان دەپاریمەوه، ئەوهی کە شایانی ستایشە،
لە دوژمنەکانم پزگار دەبم،
5 چونکە شەپۆلی مەرگ منی پێچایەوه،
لێشاوی لەناوچوون زەندەتی بردم،
6 پەتی جیهانی مردوووان بە دەورمدا تەزراوه،
داوی مردن لەبەردەمم دانراوه.

7 «لە تەنگانەمدا لە یەزدان پارامەوه،
هاوارم برده بەر خودام،
لە پەرستگا کە یەوه گوتی لە دەنگی من بوو،
گوتی لە هاوارم بوو.
8 ئینجا زەوی لەرزی و ههژا،
بناغەکانی ئاسمان پراژەنین،
لە توورەبی ئەو لەرزین.

- 9 دووکه‌ل له لووتی به‌رزبووه‌وه،
 ئاگرێکی لووشده‌ر له ده‌می هاته‌ ده‌ره‌وه،
 وه‌ک ژێله‌مۆی پشکۆی داگیرساو بوو.
- 10 ئاسمانی شه‌ق کرد و دابه‌زیپه‌ خواره‌وه،
 هه‌وری تاریک له‌ژێر پێی بوو.
- 11 سواری که‌رۆب* بوو و فری،
 به‌سه‌ر بآلی بادا به‌رزبووه‌وه.
- 12 تاریکی کرده‌ ره‌شمال له‌ ده‌وری خۆی،
 هه‌وری تاریکی پر بارانی ئاسمان.
- 13 له‌ رۆشنایی ئاماده‌بوونی ئه‌و
 پشکۆ ئاگره‌کان داگیرسان.
- 14 یه‌زدان له‌ ئاسمانه‌وه‌ گرماندی،
 ئه‌و خودایه‌ی هه‌ره‌به‌رزه‌ ده‌نگی خۆی له‌رزاندوه‌وه.
- 15 تیره‌کانی هاو‌یشت و بلاوه‌ی به‌ دوژمنه‌کانی کرد،
 به‌ بروسکه‌ی گه‌وره‌ په‌ریشانی کردن.
- 16 بچی ده‌ریا ده‌رکه‌وت،
 بناغه‌کانی زه‌وی ئاشکرا بوون،
 له‌ سه‌رزه‌نشتی یه‌زدان،
 له‌ گه‌رمی هه‌ناسه‌ی لووتی.
- 17 «له‌ به‌رزایه‌وه‌ ده‌ستی در‌یژکرد و منی گرت،
 له‌ناو ئاوه‌ قووله‌کانه‌وه‌ ده‌ریه‌ینام.
- 18 له‌ دوژمنه‌ به‌ توانا که‌م پزگاری کردم،
 له‌ ناحه‌زه‌کانم که‌ زۆر له‌ من به‌هێزتر بوون.
- 19 له‌ رۆژی لێقه‌ومانم هاته‌ سه‌رم،

* 22:11 که‌رۆب: بوونه‌وه‌ریکی ئاسمانی بالداره‌. بروانه‌ حزقییل 10:5.

- به لّام يه زدان پشت و په نام بوو.
 20 منی هینایه دهره وه بۆ جیگایه کی پان و بهرین،
 بزگاری کردم، چونکه دئخۆشه پیم.
- 21 «یه زدان به گویره ی راستودروستیم پاداشتی داومه ته وه،
 به گویره ی ده ستپاکیم ریژداری کردووم،
 22 چونکه من ریچکە ی یه زدانم گرتووه ته بهر،
 له خودای خۆم یاخی نه بووم.
 23 هه موو حوکه کانی له بهر چاومدان،
 له فهرزه کانی لام نه داوه.
 24 له بهرده می نه و بئ که موکوری بووم و
 خۆم له گونا پاراستووه.
 25 یه زدان به گویره ی راستودروستیم پاداشتی داومه ته وه،
 به گویره ی ده ستپاکیم له بهرده می.
- 26 «له گه لّ دلسۆزه کان دلسۆزی ده نوینیت،
 له گه لّ نه وانە ی بئ که موکورین چاکی ده نوینیت،
 27 له گه لّ پا که کان پاکی ده نوینیت،
 به لّام له گه لّ خواره کان زیره کی ده نوینیت.
 28 تۆ خه لکی بیفیز پرزگار ده کهیت،
 به لّام چاوه کانت له سه ر لووتبه رزانه، ده یانشکینیت.
 29 ئە می یه زدان، تۆ چرای منیت،
 یه زدان تاریکیم پرووناک ده کاته وه.
 30 به یارمه تی تۆ ده توانم له شکرێک تیکبشکینم،
 له گه لّ خودای خۆم ده توانم به سه ر شوورا کاندای سه ر بکه وم.

- 31 «رِیازی خودا ته واوه،
به لینی یه زدان بیگه رده،
ئه و قه لغانه بۆ هه موو ئه وانه ی په نای بۆ ده بن.
- 32 له یه زدان به ولاره کئی خودایه؟
له خودامان به ولاره کئی تاشه به رده که یه؟
- 33 خودایه ئه وه ی به هیژ پالپشتیم ده کات،
به ته وای رینگام له به رده مدا ده کاته وه.
- 34 پییه کانم وه ک پیی ئاسک لی ده کات،
له سهر به رزایی رامده گریت.
- 35 مه شق به ده سته کانم ده کات بۆ جه ننگ،
تا کو بتوانم به بازووم که وانی برۆتزر بجه میتمه وه.
- 36 تۆ قه لغانی رزگاری خۆت پی به خشیوم،
هاوکاریت گه وره م ده کات.
- 37 جیی هه نگاوه کانم ته خت و فراوان ده که یه ت،
تا کو پییم نه خلیسکییت.
- 38 «دورژمنه کانم پراونا و وردوخاشم کردن،
هه تا له ناوم نه بردن نه گه رامه وه.
- 39 له ناوم بردن و وردوخاشم کردن، ئیتر نه یاتوانی هه ستنه وه،
له ژیر پییم که وتن.
- 40 که مهری منت توند کرد بۆ جه ننگ،
وات له به ره له ستکارانی من کرد له بهر پییم کپرتوش بیهن.
- 41 دورژمنه کانم پشتیان تی کردم و پرایانکرد،
من ناحه زه کانی خۆمم له ناو برد.

42 هاواريان هینا، به لّام رزگار که ر نه بوو،
 هاواريان بویه زدان برد، به لّام به دهنگانه وه نه چوو.
 43 وهک تۆزی زهوی ئه وانم هاری،
 وهک قوری سه ر رینگا پیم خسته سه ريان و پیشیلم کردن.

44 «له هیرشی گه لان رزگارت کردم،
 تو منت به سه روکی نه ته وه کان هیشته وه.
 گه لیک که نه مده ناسین خزمه تم ده کن،
 45 پیگانه کان ملکه چیم بو ده نوینن،
 هه رکه ده نگم ده بیستن گو پرایه لم ده بن.
 46 پیگانه کان وره بهر ده دن و
 به له رزه وه له قه لا کانیان دینه ده ره وه.

47 «یه زدان زیندووه، ستایش بو تاشه بهرده که م!
 خودای رزگار که رم تاشه بهرده که یه، پایه به رزه!
 48 خودایه که تولم بو ده کاته وه،
 گه لان ملکه چی من ده کات،
 49 له چنگی دوژمنه کانم ده رنده هینیت.
 پایه به رزی کردم به سه ر ناحه زانم،
 له ده ست که سه توندوتیره کان رزگارت کردم.
 50 له بهر ئه وه ئه ی یه زدان، له تیو نه ته وه کاندای ستایش ده که م،
 گورانی ستایش بو ناوت ده لیم.

51 «سه رکه وتی گه وره به پاشای خوی ده به خشیت،
 خوشه ویستی نه گور به سه ر ده ستیشا نکراوه که یدا ده بارینیت،

بۆ سه‌ر داود و نه‌وه‌کانی بۆ هه‌تاهه‌تایه‌.

23

دواهه‌مین وشه‌کانی داود

¹ ئەمانه‌ش دواهه‌مین وشه‌کانی داودن:
«ئهمه‌ وه‌ک سه‌روش درا به‌ داودی کۆری یه‌سا،
ئهو پیاوه‌ی که له‌ لایه‌ن خودای هه‌ره‌به‌رز پایه‌به‌رز بووه،
ده‌ستینشانکراوه‌که‌ی خودای یاقوب و
زه‌بووربێژه ده‌نگ خۆشه‌که‌ی ئیسرائیل:

² «رۆحی یه‌زدان له‌ پریگه‌ی منه‌وه‌ دوا،

وشه‌که‌شی له‌سه‌ر زمانم بوو.

³ خودای ئیسرائیل فه‌رمووی،

تاشه‌به‌رده‌که‌ی ئیسرائیل* له‌گه‌ڵ من دوا:

”کاتیکی که‌سیک به‌ راستدروستی فه‌رمانه‌وايه‌تی خه‌لک ده‌کات،

کاتیکی به‌ له‌خواتر سییه‌وه‌ فه‌رمانه‌وايه‌تی ده‌کات،

⁴ ئه‌وا وه‌ک پرووناکی به‌یانه‌ له‌ کاتی خۆره‌ه‌لاتن

له‌ به‌یانییه‌کی سامال،

وه‌ک پرووناکی بیگه‌ردی پاش بارانه

که‌ گیای تازه‌ له‌ زه‌وییه‌وه‌ ده‌هینیتته‌ ده‌ره‌وه‌»

⁵ «تایا ماله‌که‌م له‌لای خودا به‌م جوّره‌ نییه‌؟

به‌یمانیکی هه‌تاهه‌تایی له‌گه‌ڵ به‌ستووم،

که‌ له‌ هه‌موو پرووینکه‌وه‌ ریکوپیک و مسۆگه‌ره‌.

ئهی هه‌موو رزگاری و

* 23:3 ناونیکی تابه‌ته‌ به‌ خودای ئیسرائیل که‌ دلسۆزی خودا ده‌رده‌خات. پروانه‌ دواوتار

ئاره زوونکم ناهینیتته دی؟

6 به لّام به دکاران هه موویان وهک درک فرپیده درین،
که به دست کونا کرینه وه.

7 هه رکه سیک که خوی له درکه کان بدات،
ئامیری ئاسن و داری ڤم به کارده هینیت؛
ئه مانه له شوینی خویاندا به ئاگر ده سووتینین.»

پالّه وانه کانی داود

8 ئه مانه ش ناوی پالّه وانه کانی داودن:

یوشیف به شه فه تی ته حکه مونی یه کیک بوو له سی پالّه وانه که ی تیو هیزی
تایهت. ئه و بوو به ڤمه که ی له شه ڤنکدا ههشت سه د که سی کوشت.

9 پاش یوشیف، ئه لعازاری کوری دودایی ته خوحی هه بوو، که یه کیک
بوو له سی پالّه وانه که. ئه و له ڤهس ده ممیم † له گه ل داود بوو، کاتیک
گالته ی به و فه له ستیانه کرد که بوجهنگ کوبیونه وه، پیاوانی ئیسرائیلش
پاشه کشه یان کرد. 10 ئه و ههستا و ههتا دهستی شل بوو له فه له ستیه کانی
دا، دهستی به شمشیره که یه وه نووسا و یه زدانیش له و ڤۆزه دا ڤزگار یه کی
گه وری ئه نجام دا. کاتیک له شکره که شی بولای ئه لعازار گه ڤانه وه هیچ
نه مابوو ته نها تالانکردن نه بیت.

11 پاش ئه لعازاریش، شه مای کوری ئاگی ڤهاری دیت. کاتیک
فه له ستیه کان له شکر یان له شوینی ڤه له نیسکیندا کو کرده وه، له شکر ی
ئیسرائیل له به رده م فه له ستیه کانداه لات. 12 به لّام شه ما له ناوه ڤراستی
ڤه له نیسکه که دا ڤاوهستا و به رگری کرد و له فه له ستیه کانی دا، یه زدانیش
سه رکه و تنیکی گه وری ڤی به خشی.

† 23:9 بروانه یه کم پوخته ی میژوو 11:13.

13 سئ پالەوانی هه‌بژارده له ریزی سی پالەوانه‌که‌ی هیزی تاییه‌ت له وه‌ری دروینه‌دا دابه‌زین بۆ لای داود له‌ئەشکه‌وتی عه‌دولام، له‌شکری فه‌له‌ستییه‌کانیش له‌دۆلی پرفایم دامه‌زرابوون. 14 له‌وکاته‌دا داود له‌قه‌لای که‌ بوو، سه‌ربازگه‌ی فه‌له‌ستییه‌کانیش له‌بیت له‌حم بوو. 15 داود ئاهی هه‌لکیشا و گوتی: «خۆزگه‌ که‌سێک له‌بیره‌که‌ی لای ده‌روازه‌که‌ی بیت له‌حم ئای بو‌ده‌هینام!» 16 ئیتر سئ پالەوانه‌که‌ هیلێ تۆردوگای فه‌له‌ستییه‌کانیان به‌زاند و له‌بیره‌که‌ی بیت له‌حمه‌وه‌ ئه‌وه‌ی له‌لای ده‌روازه‌که‌یه‌ ئایان هه‌لکیشا و هه‌لیانگرت، هینایان بۆ داود، ئه‌ویش نه‌یویست بیخواته‌وه، به‌لکو وه‌ک پێشکه‌شکراویک بۆیه‌زدان پرستی. 17 گوتی: «ئهی یه‌زدان، له‌من به‌دووڕ بیت ئه‌مه‌ بکه‌م. ئه‌مه‌ خوینی ئه‌و پیاوانه‌یه‌ که‌ ژیا‌نی خۆیان خسته‌ مه‌ترسیه‌وه.» له‌به‌ر ئه‌وه‌ داود نه‌یویست بیخواته‌وه.

ئه‌مانه‌ چه‌ند نمونه‌یه‌ک بوون له‌ تازایه‌تییه‌کانی سئ پالەوانه‌که‌.

18 ئه‌بیشه‌ی برای یوثاب، کۆری چه‌رویاش رابه‌ری سئ پالەوانه‌که‌ی هیزی تاییه‌ت بوو. ئه‌و به‌ر مه‌که‌ی له‌گه‌ل سئ سه‌د که‌س جه‌نگا و کوشتی، وه‌ک سئ پالەوانه‌که‌ ناوبانگی هه‌بوو. 19 ئایا ئه‌و زیاتر له‌ سئ پالەوانه‌که‌ ریزی لی نه‌ده‌گیرا؟ ئه‌و بوو به‌ فه‌رمانده‌یان، به‌لام ناوبانگی نه‌ده‌گه‌یشته‌ سییه‌که‌ی یه‌که‌م.

20 به‌نایای کۆری یه‌هۆیاداعی خه‌لکی قه‌قشه‌ئیل کۆرینکی به‌جه‌رگ بوو، زۆر قاره‌مانییتی نواندبوو. هه‌ر ئه‌و له‌ دوو شیره‌ پیاوه‌که‌ی مۆتابی دا، هه‌روه‌ها له‌ رۆژینکی به‌فردا دابه‌زیه‌ ناو چالینک و شیرینکی کوشت. 21 ئه‌ویش بوو که‌ له‌ پیاوینکی میسری زه‌به‌لاحی دا، پیاوه‌ میسریه‌که‌ پرمیکی به‌ده‌سته‌وه‌ بوو، به‌نایاش به‌ گۆچانیکه‌وه‌ بۆی دابه‌زی. پمه‌که‌ی له‌ ده‌ستی میسریه‌که‌ رفاند و به‌ر مه‌که‌ی خۆی کوشتی. 22 ئه‌مانه‌ چه‌ند نمونه‌یه‌ک بوون له‌ تازایه‌تییه‌کانی به‌نایای کۆری یه‌هۆیاداع، وه‌ک سئ

پالّه‌وانه که ناوبانگی په‌یدا کرد. ²³ له سی پالّه‌وانه که زیاتر پریزی لی ده‌گیرا، به‌لام ناوبانگی نه‌گه‌یشته سییه‌که، تیر داود کردیه به‌رپرسی پاسه‌وانه‌کانی خوی.

²⁴ نه‌مانه له پرزی سی پالّه‌وانه که بوون:

عه‌سائه‌ئیلی برای یوئاب،
 ئی‌لحانانی کوری دودوی بیت‌له‌حمی،
²⁵ شه‌مهای هه‌رودی،
 نه‌لیقای هه‌رودی،
²⁶ هه‌له‌چی په‌لتی،
 عیرای کوری عیقیشی ته‌قوعی،
²⁷ نه‌بیعه‌زهری هه‌ناوتوی،
 مه‌فونه‌یی حوشاتی،
²⁸ چه‌لمونی نه‌خوچی،
 مه‌هه‌ری نه‌توفایی،
²⁹ حیله‌دی کوری به‌ه‌نای نه‌توفایی،
 ئیتته‌یی کوری ریشه‌ی که خه‌لکی گیشعای بنیامین،
³⁰ به‌نایای پیرعاتونی،
 هیده‌ی له شیوه‌کانی گاعه‌شه‌وه،
³¹ نه‌بی‌ه‌لقونی هه‌رفاتی،
 هه‌زماقتی به‌رحومی،
³² نه‌لیه‌جهای شه‌ه‌لقونی،
 کوره‌کانی یاشین،
 یوئانانی کوری ³³ شه‌مهای هاراری،
 نه‌حیامی کوری شاراری هاراری،
³⁴ نه‌لیفه‌له‌تی کوری نه‌ه‌سه‌به‌یی مه‌عکاتی،
 نه‌لیعامی کوری نه‌حیتوفه‌لی گیلونی،
³⁵ هه‌سروی کارمه‌لی،

په عه رهي ته ربي،
 36 يه گالي كوري ناتاني چوڦائي،
 كوري هه گري،
 37 چه له قى عه موني،
 نه حه رهي بيښووتي كه هه لگري تفاقه كاني يوښاي كوري چه روي بوو،
 38 عيراي يه تري،
 گارنيشي يه تري و
 39 ئورايي حيتي.

هه موويان سي و حهوت كه س بوون.

24

سه رزميري بو پيگهيتاني سوپا

1 دووباره تووره يي يه زدان له ئيسرائيل جوښا و داودي لي هاندان و
 فهرموي: «پرؤ سه رزميري ئيسرائيل ويه هودا بكه.»
 2 پاشا به يوښاب و بهو فهرماندانه ي سوپاي گوت كه له لاي بوون:
 «ئيسنا به ناو هه موو هوزه كاني ئيسرائيلدا بگه رين، له دانه وه هه تا بيري
 شابه ع، جه نگاوه ران تومار بكن بوئه وه ي ژماره يان بزائم.»
 3 يوښايش به پاشاي گوت: «با يه زداني په روه ردگارت جه نگاوه ران
 سه دئه ونده زياتر بكات و پاشاي گوره م به چاوي خوئي ته وه بينيت،
 به لام بوچي پاشاي گوره م هم كاره ي ني باشه؟»
 4 له گه لئه وه شدا پاشا برياره كه ي خوئي به سه ر يوښاب و سه ر كرده كاني
 سوپادا سه پاند، ئيتر ئه وان له به رده م پاشا چونه دهره وه تاوه كو
 جه نگاوه راني ئيسرائيل تومار بكن.
 5 دواي ئه وه ي له رووباري ئوردون په رينه وه، له زيكې عه روغير له لاي
 باشووري شاروچكه كه كه له ناو دهره بنده كه يه چادريان هه لدا. پاشان

چوونه ناو خاکی گاد و دوای ئەووش بەردەوام بوون هەتا شارۆچکەکی یەعزیر. ⁶ پاشان چوونه گلعاد و ناوچەکی تەحتیم حۆدشی و ئینجا چوونه دان یەعەن و سوورانەووە بۆ سەیدا. ⁷ دوای ئەووە چوونه قەلای سور و هەموو شارۆچکەکانی حیثی و کەنعانیەکان. لە کۆتاییدا چوونه نەقەبی یەهوذا بۆ بیرى شابهع.

⁸ بەناو هەموو خاکە کەدا گەران و دوای تۆ مانگ و بیست رۆژ گەرانەووە تۆرشەلیم.

⁹ یۆئاب ئەنجامی سەرژمێرییەکی دایە پاشا: لە ئیسراییل هەشت سەد هەزار پیاوی بە توانا لە بەکارهێنانی شمشیر هەبوون، لە یەهوذاش پێنج سەد هەزار هەبوون.

¹⁰ پاش سەرژمێریکردنی گەل، داود تووشی ئازاری وێژدان بوو، بە یەزدانی گوت: «زۆر گوناھم کرد لەوێی کە کردم. ئیستاش ئەی یەزدان، لە تاوانی خزمەتکارە کەت خۆشە، چونکە رەفتاریکی زۆر گیلانەم کرد.»

¹¹ پێش ئەوێی داود بەیانی لە خەو هەستیت، فەرماشتی یەزدان بۆ گادی پێغەمبەر هاتبوو، ئەوێی پەيامی خودای بە داود رادەگەیند، یێی فەرموو بوو: ¹² «برۆ بە داود بێ: "یەزدان ئەمە دەفەرمویت: من سێی هەلژارده دەخەمە بەردەمت و تۆش یەکیکیان هەلژێرە بۆ ئەوێی جێبەجێی بکەم لەسەرت.»»

¹³ ئێتر گاد چوو بۆ لای داود و یێی گوت: «ئایا لە خاکە کەتدا سێ سال* قاتوقریت بەسەرییت؟ یان سێ مانگ لەبەردەم دوزمنەکانت هەلییت و ئەوانیش راپوت بنین؟ یان سێ رۆژ دەرد لە خاکە کەتدا بلاو بییتەووە؟ ئیستا بزانه و بیینه، چی وەلامی خودا بدەمەووە کە منی نارادوو.»

* 24:13 سێ سال: بڕوانە یەکەم پوختە میژوو 12:21، 12.

14 داودیش به گادی گوت: «زور له تهنگانهدام، با بکهوینه دهستی یهزدان، چونکه ئەو بهزهپی زوره، بهلام با نه کهوینه ژیر دهستی مروڤهوه.»
 15 له بهر ئەوه یهزدان له بهیانیهوه ههتا کاتی دیاریکراو دهردی خسته ناو ئیسرائیلهوه، ئیتر له دانهوه ههتا بیرى شابهع حهفتا ههزار پپاو مردن. 16 فریشته که دهستی بۆتور شه لیم دریزکرد بۆ ئەوهی ویرانی بکات، بهلام یهزدان کاره ساته کهی راگرت، بهو فریشته بهی فهرموو که گهلی له ناوده برد: «بهسه! ئیستا دهست ههلبگره!» لهو کاته دا فریشته کهی یهزدان له سه ر جوخینه کهی ئه ره ونای یه بوسی بوو.
 17 کاتی که داود فریشته له ناو به ره کهی گهلی بینی، به یهزدانی گوت: «من گونا و تاوانم کردووه، بهلام ئەم مه رانه چییان کردووه؟ تکایه با سزاکه ت بۆ من و بنه ماله کم بیت.»

بنیادانی قوربانگیه که له لایه ن داوده وه

18 لهو رۆژهدا گاد چوو بۆ لای داود و پپای گوت: «سه ربکه وه و له سه ر جوخینه کهی ئه ره ونای یه بوسی قوربانگیه که بۆ یهزدان دا به زریته.»
 19 داودیش به پپای قسه کهی گاد، ههروه که یهزدان فه رمانی دا بوو سه رکه وت. 20 کاتی که ئه ره ونا ته ماشای کرد و بینی وا پاشا و خزمه تکاره کانی دینه لای، ئه ره ونا چوو ده ره وه، کپرتوشی بۆ پاشا برد و سه ری خسته سه ر زه وی.
 21 ئه ره ونا گوتی: «پاشای گه وره م بۆچی هاتوو ه بۆ لای خزمه تکاره کهی؟»

داودیش گوتی: «بۆ ئەوهی جوخینه که ت لی بکرم تا کو قوربانگیه که بۆ یهزدان بنیاد بنیم و ده رده که له کۆل گه ل بیه تته وه.»

22 ئه ره وناش به داودی گوت: «با پاشای گه وره م ئەوهی به لایه وه باشه بییات و بیکاته قوربانی. ته ماشا بکه. ئەوه گا بۆ قوربانی سووتاندن و جه نجه ر و نیری گیاه کان بۆ دار. 23 ئەهی پاشا، ئه ره ونای خاوه نیان هه مووی

ده داته پاشا،» ههروه ها ئه ره و نا به پاشای گوت: «یه زدانی پهروه ردگارت لیت پازی بیټ.»

24 به لّام پاشا به ئه ره و نای گوت: «نه خپّ، به لّکو به نرخ له توی ده کرم و قوربانی سووتاندنی به خوږایی بویه زدانی پهروه ردگارم سهر ناخه م.»

له بهر ئه وه داود جوخینه که و گایه کانی به په نجا شافل زیو† کړی. 25 داود له ویی قوربان گایه کی بویه زدان بنیاد نا و قوربانی سووتاندن و قوربانی هاوبه شی سهرخست. ئیتر یه زدانیش له بهر خا که که وه لامی دایه وه و دهرده که له ئیسرائیل دوور که و ته وه.

† 24:24 په نجا شافل زیو: نریکی 0,6 کلوگرام.

Biblica® ستاندهر سۆرانی کوردی بیهرامبهری وهشانی
Kurdish, Central: Biblica® ستاندهر سۆرانی کوردی بیهرامبهری وهشانی
(Bible) ستاندهر

© 2020.

Language: سۆرانی کوردی (Central Kurdish)

Biblica® Open Kurdi Sorani Standard Version™

Copyright © ,1998 2011, 2016, 2020 by Biblica, Inc.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

All content on open.bible is made available under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 License (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>).

You are free to:

- Share – copy and redistribute the material in any medium or format
- Adapt – remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially

Under the following conditions:

Attribution – You must attribute the work as follows: “Original work available for free at www.biblica.com and open.bible” Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike – If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Use of trademarks: Biblica® is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. and may not be included on any derivative works. Unaltered content from open.bible must include the Biblica® trademark when distributed to others. If you alter the content in any way, you must remove the Biblica® trademark before distributing your work.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not

necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-04-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

b27f70b0-86f8-5719-bd79-8ef417eb0c62